

รายงานการวิจัยเรื่อง

สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนา
การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
ในเขตการศึกษา 10

คณะผู้วิจัย

นางสาวอินทรี ชาติธีร์

นางสาววรรณภา ชำนาญกิจ

นางสาวสิริวงษ์ หงษ์สุวรรณค์

นางสาวนริศรา บัวขาว

นางสาวกฤตยา ไชยศิวามงคล

นางรุ่งทิพย์ อัมมัย

นางเฉลิมศรี ฤทธากัย

รายงานการวิจัยฉบับนี้

ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากงบประมาณแผ่นดิน

ปีงบประมาณ 2541

คำนำ

รายงานการวิจัยเรื่อง สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตการศึกษา 10 เป็นรายงานวิจัยศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาทางการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 10 ว่า การจัดการศึกษาของโรงเรียนต่างๆ ประสบปัญหาในด้านใดบ้าง เพื่อนำสภาพปัญหาที่ประสบมาพิจารณาหาสาเหตุของปัญหาและแนวทางการแก้ไข อันจะนำไปสู่การพัฒนาการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ภายในเขตการศึกษา 10 เนื่องจากการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายนั้นมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญคือ การให้ผู้รับการศึกษาสามารถดำรงชีวิตในสังคม ประกอบอาชีพได้ด้วยตนเอง และเพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อ ซึ่งการศึกษาต่อที่ผู้รับศึกษาบางส่วนมีความคาดหวังคือ การศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย ดังนั้นผู้วิจัยจึงคาดหวังว่า รายงานการวิจัยฉบับนี้ จะทำให้เห็นภาพการศึกษาในระดับก่อนเข้าสู่ระดับอุดมศึกษาในเขตการศึกษา 10 ชัดเจนขึ้นในอีกระดับหนึ่ง

รายงานการวิจัยฉบับนี้ได้รับเงินทุนสนับสนุนการวิจัยจากงบประมาณแผ่นดิน หมวดเงินอุดหนุนทั่วไป แผนงานวิจัย ของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ประจำปีงบประมาณ 2541 ซึ่งคณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้บริหารมหาวิทยาลัยที่เห็นถึงความสำคัญและให้การสนับสนุนการวิจัยครั้งนี้ มา ณ ที่นี้ด้วย

คณะผู้วิจัย

สารบัญ

บทที่ 1	บทนำ ความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ในการศึกษา ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ขอบเขตของการวิจัย	หน้า 1-4
บทที่ 2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ความหมายของมัธยมศึกษา งานที่ศึกษาเกี่ยวกับมัธยมศึกษา ก. การศึกษาเกี่ยวกับมัธยมศึกษาโดยทั่วไป ข. การศึกษาเกี่ยวกับมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	5-12
บทที่ 3	วิธีดำเนินการวิจัย การแจงเกี่ยวกับการเก็บข้อมูล การแจงข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง	13-20
บทที่ 4	การอภิปรายผล ระหว่างกลุ่มผู้บริหารและครูผู้สอน ระหว่างครูผู้สอนหมวดวิชาต่างๆ	21-49
บทที่ 5	ข้อสรุปและข้อเสนอแนะ บรรณานุกรม ภาคผนวก	50-53

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้มนุษย์สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองเพื่อให้ตนสามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีสันติสุข สามารถเกื้อหนุนการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้านของประเทศ โดยนัยดังกล่าว ความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาจึงเน้นการพัฒนาบุคคลใน 4 ด้านอย่างสมดุลและกลมกลืนกันคือ¹

1. ด้านปัญญา บุคคลที่ได้รับการศึกษาพึงเป็นผู้มีปัญญา คือ รู้จักเหตุและผล รู้จักแยกแยะผิดชอบชั่วดี คุณและโทษ สิ่งที่ไม่ควรกระทำและไม่ควรกระทำบนพื้นฐานของความจริง รู้จักแก้ไขปัญหาได้อย่างฉลาดและรู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ
2. ด้านจิตใจ บุคคลที่ได้รับการศึกษาพึงรู้จักฝึกฝนจิตใจของตนให้มีความเจริญงอกงามทางคุณธรรม
3. ด้านร่างกาย บุคคลที่ได้รับการศึกษาพึงมีร่างกายที่เจริญเติบโตเหมาะสมกับวัย รู้จักดูแลรักษาสุขภาพร่างกายทั้งของตนเองและสมาชิกภายในครอบครัว และสามารถพัฒนาสมรรถภาพของร่างกายให้เหมาะสมกับการงานและอาชีพ
4. ด้านสังคม บุคคลที่ได้รับการศึกษาพึงมีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม ทั้งในการทำงานและการอยู่ร่วมกันในครอบครัวองค์กรและสังคม รู้จักการช่วยเหลือเกื้อกูลประโยชน์แก่กันและกันโดยไม่เห็นแก่ตัว มีความสามารถและทักษะในการติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น สามารถใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งสามารถใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการติดต่อสื่อสารกับนานาประเทศได้

การดำเนินงานพัฒนาการศึกษาที่ผ่านมา ได้ผลพอสมควรทั้งในเชิงปริมาณ และคุณภาพในรูปแบบและวิธีต่าง ๆ ทั้งที่เป็นการจัดในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน เพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตและการพัฒนาอาชีพที่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพของสังคมชนบทและสังคมเมือง ด้วยความพยายามเปิดโอกาสให้แก่ผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมให้เข้ารับการศึกษามากขึ้น แต่การดำเนินงานทางการศึกษาที่ผ่านมาก็ยังประสบปัญหาในบางแง่มุม ทำให้เกิดแผนพัฒนาการศึกษาต่าง ๆ ขึ้นเพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้เหมาะสมกับสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

¹ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ แผนการศึกษาแห่งชาติ (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ มติชน) หน้า 1.

อย่างรวดเร็วโดยเฉพาะในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มุ่งหวังให้ผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้ที่สามารถนำไปปรับใช้ทั้งการศึกษาต่อหรือจะนำไปใช้พัฒนาคุณภาพชีวิตของตนก็ได้

สภาพปัญหาที่มักจะถูกกล่าวถึงในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบด้วย

1. สภาพปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน
2. สภาพปัญหาเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตร
3. สภาพปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการการศึกษา

จากปัญหาต่าง ๆ แม้กรมสามัญศึกษาและกระทรวงศึกษาธิการจะได้ดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาด้วยการปรับปรุงหลักสูตรใน พ.ศ. 2533 และได้ออกระเบียบเกี่ยวกับการจัดกลุ่มโรงเรียนเพื่อให้เกิดความช่วยเหลือกันในกลุ่มโรงเรียน แต่การดำเนินงานดังกล่าวก็ประสบความสำเร็จเพียงบางส่วนเท่านั้น ดังจะเห็นจากการศึกษาเรื่องการดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2525 ในเขตการศึกษา 10 ของชนิษฐา เห็นดี มีความโดยสรุปได้ว่า

1. จากการศึกษา ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและหัวหน้าหมวดวิชา เกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2525 ในเขตการศึกษา 10 ทั้ง 11 ด้านนั้น พบว่าทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและหัวหน้าหมวดวิชา มีความเห็นว่า กลุ่มโรงเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เพียง 2 ด้านคือ ด้านการจัดทำแผนปฏิบัติการของกลุ่มโรงเรียน และการกำหนดอัตราส่วนคะแนนระหว่างภาคเรียนกับปลายภาคเรียน ตามระเบียบว่าด้วยการประเมินผล ส่วนด้านอื่น ๆ นอกนั้นเห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยและเหมาะสมน้อยทั้งสิ้น
2. คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน เห็นว่า การกำหนดอำนาจหน้าที่ของกลุ่มโรงเรียนกล่าวไว้เป็นเพียงหลักการกว้าง ๆ ไม่มีอำนาจในการควบคุมบังคับบัญชา ทำให้การบริหารงานกลุ่มโรงเรียนขาดเอกภาพและไม่มีประสิทธิภาพ บุคลากรภายในกลุ่มให้ความร่วมมือน้อย งบประมาณในการดำเนินงานไม่เพียงพอ การให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันของโรงเรียนในกลุ่มอยู่ในระดับน้อย

จากการศึกษา ชนิษฐาจึงสรุปว่าสาเหตุของปัญหาในการดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียนเกิดจากระเบียบและแนวปฏิบัติในการดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียนวางไว้เป็นเพียงหลักการกว้าง ๆ ไม่ระบุชัดเจนทำให้ยากแก่การปฏิบัติและเกิดปัญหาในเรื่องการติดตามประเมินผล ด้านบุคลากร พบว่า บุคลากรมีภารกิจมาก เช่น งานในหน้าที่ งานสอนและงานที่ได้รับมอบหมายอื่น ๆ ด้านงบประมาณ พบว่า ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากต้นสังกัดน้อย และแต่ละโรงเรียนมีข้อจำกัดโดยเฉพาะในด้านทรัพยากรทางการศึกษา ทำให้การให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย

ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาว่าควรมีการประชุมชี้แจงให้บุคลากรในกลุ่มเข้าใจและเห็นความสำคัญของกลุ่มโรงเรียน ควรเน้นนโยบายของกลุ่มในด้านการบริหารงานวิชาการให้มีการปฏิบัติจริงและให้เกิดผลอย่างเต็มที่ ด้านงบประมาณควรมีการพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องสัมพันธ์กับแผนงานและโครงการต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ควรมีการประสานงานเพื่อให้เกิดความร่วมมือกันอย่างจริงจังระหว่างหน่วยงานของกลุ่มโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนควรมีสำนักงานและบุคลากรเฉพาะที่จะต้องมีย่านาทำหน้าที่ในการดำเนินงานโดยมีระเบียบ กฎหมายรองรับ²

ดังนั้นจึงควรทำการศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาของการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตการศึกษา 10 เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการศึกษาในเขตการศึกษา 10

วัตถุประสงค์ในการศึกษา

1. ศึกษาสภาพปัญหาของการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. ศึกษาแนวทางในการพัฒนาการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อทราบสภาพปัญหาของการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. เพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนาการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

² ชนิษฐา เห็นดี การดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2525 ในเขตการศึกษา 10. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2529. หน้า 4-6

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และเสนอแนวทางในการพัฒนาการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตการศึกษา 10
2. เพื่อให้เข้าใจสภาพปัญหาและความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาทางการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายกับการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตการศึกษา 10
3. ทำการวิจัยสภาพปัญหาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 6 ด้านด้วยกันคือ
 - 3.1 ด้านผู้สอน
 - 3.2 ด้านการนิเทศภายในโรงเรียน
 - 3.3 ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน
 - 3.4 ด้านอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน และสิ่งอำนวยความสะดวก
 - 3.5 ด้านกลุ่มโรงเรียน
 - 3.6 ด้านนักเรียนและชุมชน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของมัธยมศึกษา

การศึกษาในระดับมัธยมศึกษา เป็นการจัดการศึกษาหลังระดับประถมศึกษา ที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ทั้งทางวิชาการและวิชาชีพที่เหมาะสมกับวัย ความต้องการ ความสนใจ ความถนัดเพื่อให้บุคคลแต่ละคนเข้าใจ รู้จักเลือกอาชีพที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม การศึกษาในระดับมัธยมศึกษา แบ่งเป็นมัธยมศึกษาตอนต้น 3 ปี กับมัธยมศึกษาตอนปลาย 3 ปี ผู้เรียนโดยทั่วไปจะเป็นวัยรุ่นที่มีอายุระหว่าง 12-17 ปี โดยประมาณ

กระทรวงศึกษาธิการซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่ในการดูแลการศึกษาให้กับเยาวชนได้ กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างบุคลากรของประเทศผ่านหลักสูตรของกระทรวงโดยอาจแยกแยะผลการในหลักสูตรของมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายได้ดังนี้

หลักการของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น

1. เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเอง
2. เป็นการศึกษาทั่วไป เพื่อพื้นฐานสำหรับการประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อ
3. เป็นการศึกษาที่สนองความต้องการของท้องถิ่นและประเทศชาติ¹

หลักการของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย

1. เป็นการศึกษาเพื่อเพิ่มความรู้และทักษะเฉพาะด้านที่สามารถนำไปประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคม
2. เป็นการศึกษาที่สนองต่อการพัฒนาอาชีพในท้องถิ่น หรือการศึกษาต่อ
3. เป็นการศึกษาที่ส่งเสริมการนำกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เหมาะสมไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ท้องถิ่นและประเทศชาติ²

¹ กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, พ.ศ. 2534, หน้า 1.

² กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, พ.ศ. 2534, หน้า 1.

ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่า การมัธยมศึกษาหมายถึงการศึกษาที่วางแผนไว้สำหรับเยาวชนในวัย 12-17 ปี เน้นหนักเพื่อให้เป็นเครื่องมือให้กับการเรียนรู้ การแสดงออก และการทำความเข้าใจกับสภาพความเป็นจริงของชีวิต เป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาทัศนคติในการคิดค้นสาระเกี่ยวกับตนเองและสังคม นอกจากนั้นการมัศึกษายังมีหน้าที่ดังนี้

1. ให้ความรู้ทั่วไปแก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม และบุคลิกภาพเพื่อเป็นพลเมืองดี
2. ให้การแนะแนวแก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถช่วยเหลือตนเองได้ ทั้งในด้านการศึกษา การเลือกอาชีพและการดำรงชีวิต
3. ให้โอกาสแก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสำรวจความต้องการ ความสนใจ และความสามารถของตน ที่จะนำความรู้ไปประกอบอาชีพ
4. ให้ความรู้พื้นฐานแก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้ไปใช้ในการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นไป

งานที่ศึกษาเกี่ยวกับมัธยมศึกษา

จากความหมายและหน้าที่ของมัธยมศึกษาที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่าการศึกษาระดับมัศึกษามีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศและเป็นการศึกษาที่ต้องมีการเคลื่อนไหวปรับปรุงตลอดเวลา เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม จึงทำให้มีผู้สนใจจะทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาอยู่พอสมควร ในที่นี้จะยกตัวอย่างงานบางชิ้นที่ทำการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ โดยแยกออกเป็นการศึกษาโดยทั่วไปและการศึกษาเกี่ยวกับมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ก. การศึกษาเกี่ยวกับมัธยมศึกษาโดยทั่วไป

จากรายงานการสัมมนาปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาพบปัญหาว่า จุดมุ่งหมายของหลักสูตรตั้งไว้เกินความจริง ทำให้ปฏิบัติได้ยาก หลักสูตรต้องจบในตัวเอง แต่เมื่อปฏิบัติไม่สามารถทำได้ โรงเรียนไม่สามารถจัดแผนการเรียนให้สนองความต้องการของนักเรียนและท้องถิ่นได้ เนื่องจากปัญหาด้านความพร้อมของอาคารเรียน อุปกรณ์การเรียน รวมทั้งครูผู้สอนที่ขาดแคลนในแขนงวิชาชีพ แต่เกินในวิชาสามัญ บางหมวดวิชาครูเกินแต่ไปขาดในอีก

หมวดหนึ่ง การเรียนไม่เป็นไปตามเป้าหมาย หนังสือเรียนผลิตไม่ทัน และมีข้อความผิดพลาดมาก อุปกรณ์และวัสดุการศึกษาที่กรมจัดให้ล่าช้า และมีคุณภาพต่ำ³

จิวรรณ เต็มพิทักษ์ ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการในการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง สังกัดกรมสามัญศึกษา โดยแบ่งปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการออกเป็น 12 ประเภท ได้แก่ กระบวนการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน หลักสูตรและเอกสาร การใช้หลักสูตร การจัดตารางสอน วิธีสอน การกำหนดและมอบหมายให้ครู-อาจารย์ปฏิบัติงานวิชาการ การนิเทศงานวิชาการในโรงเรียน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การใช้สื่อการสอนและแหล่งทรัพยากรในห้องเรียน การจัดบริการของห้องสมุด การจัดอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การจัดบริการแนะแนว และการประเมินผลงานวิชาการของโรงเรียนพบว่าในโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง ซึ่งอยู่ในกรุงเทพมหานคร แม้ปัญหาส่วนใหญ่จะอยู่ในระดับน้อย - น้อยที่สุด แต่ยังมีปัญหาบางด้านที่อยู่ในระดับมากเช่นกัน อาทิ ปัญหาด้านวิธีสอนที่มีจำนวนนักเรียนมากเกินไป ทำให้ครูไม่อาจใช้วิธีสอนแบบต่างๆ ได้ และโรงเรียนขาดอาคาร สถานที่ บริเวณในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในหลายประเภท นอกจากนั้นอาคารสถานที่ที่ใช้ในการสอนวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพยังไม่เพียงพอและไม่เหมาะสม ฯลฯ ทำให้เห็นว่าโรงเรียนในกรุงเทพมหานครประสบปัญหาในด้านการขยายพื้นที่ซึ่งจะใช้ในการศึกษาค่อนข้างมาก ขณะที่โรงเรียนมัธยมศึกษาในส่วนอื่น ๆ จะมีปัญหาต่างออกไป⁴

การศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาในด้านวิชาชีพ พบว่ามีปัญหาและอุปสรรคด้านบริหารจัดการ เนื่องจากครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ยังมุ่งเน้นด้านวิชาการ และทักษะทางด้านสติปัญญา จึงขาดการฝึกฝนนักเรียนทางด้านทักษะการทำงาน และทักษะในการจัดการการสอนวิชาการงานและอาชีพ ครูส่วนใหญ่สอนตามเนื้อหาที่ตนมีความถนัดและเรียนมา จึงไม่เป็นการตอบสนองของความต้องการของผู้เรียนและสังคม ความรู้และประสบการณ์ที่นักเรียนได้รับจากการเรียนในวิชากลุ่มการงานและชีพสำหรับเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพยังไม่เพียงพอ นักเรียนยังขาดประสบการณ์ ทักษะในการฝึกประกอบอาชีพ นักเรียนยังเด็กเกิน

³ กระทรวงศึกษาธิการ. เอกสารสรุปการอบรมสัมมนาผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาาระดับสูง. กรุงเทพมหานคร: โรงเจริญการพิมพ์ พ.ศ. 2526 หน้า 222-223.

⁴ จิวรรณ เต็มพิทักษ์. ปัญหาการบริหารงานวิชาการในการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง สังกัดกรมสามัญศึกษา. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524 หน้า 153-157.

ไปที่จะประกอบอาชีพด้วยตนเอง⁵ ระยะเวลาสั้นเกินไปทั้งระยะเวลาเรียนตลอดมัธยมศึกษา และเวลาเรียนรายปี ทำให้ชั่วโมงปฏิบัติมีน้อย ครูต้องสอนทฤษฎีให้ทันตามหลักสูตร และเหตุผลที่สำคัญอีกอย่างคือ การขาดวัสดุอุปกรณ์ อาคาร สถานที่ แหล่งวิทยาการ ครูผู้สอน หนังสือคู่มือการเรียนการสอน ตลอดจนสถานประกอบอาชีพอิสระ⁶

พฤติกรรมการสอนในเรื่องการวัดและประเมินผลได้มีผู้วิจัยไว้ว่า จำเป็นต้องได้รับการพัฒนามาก เนื่องจากครูส่วนใหญ่ยังยึดถือการประเมินเพื่อตัดสินมากกว่าเพื่อพัฒนา ไม่ค่อยมีการประเมินผลก่อนเรียน ขาดความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบว่าด้วยการประเมินผลอย่างแท้จริง ครูส่วนใหญ่ไม่นำผลการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอน ใช้เทคนิคการวัดผลไม่สอดคล้องกับลักษณะจุดประสงค์ที่ต้องการวัด ไม่สามารถเลือกใช้เครื่องมือได้เหมาะสม มักใช้ข้อทดสอบที่มีลักษณะเป็นแบบปรนัยเป็นส่วนใหญ่ ครูจึงต้องการความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือวัดการเรียนรู้ ทั้งความรู้ ความคิด ความรู้สึก และการปฏิบัติ จากงานวิจัยพบปัญหาหลายประการเกี่ยวกับการประเมินผลว่า ครูทั้งโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชนมีความรู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนไม่มากนัก....การศึกษาปัญหาการประเมินผลการเรียนการสอนของครูวิทยาศาสตร์ของสิรินธร สุนทรากวีวัฒน์ พบปัญหาคล้ายกันคือ ครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินผลด้านความรู้สึก ไม่เข้าใจจุดประสงค์การเรียนรู้ ขาดทักษะการวิเคราะห์เนื้อหาและพฤติกรรม ไม่สามารถปฏิบัติตามระเบียบประเมินผลได้ครบถ้วน นอกจากนี้ยังพบว่าครูไม่มีเวลาประเมินผลด้านทักษะการปฏิบัติในการสอนวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพ ในพื้นที่การพัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก พบปัญหาครูขาดทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การสร้างข้อสอบและการวิเคราะห์ข้อสอบ⁷

นอกจากนั้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้ศึกษาองค์ประกอบบางประการที่มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาโดยการทดสอบนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบทดสอบมาตรฐาน ปรากฏว่านักเรียนในเขตกรุงเทพมหานครทำคะแนนได้ดีที่สุด ส่วนภาคที่ทำคะแนนได้ระดับต่ำได้แก่ ภาคใต้และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อ

⁵ สวัสดิ์ นิเทศวิทย์. "การสอนวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญ" สารนิพนธ์หลักสูตร ฉบับที่ 58, 2530.

⁶ อาคม จันทร์สุนทร. "การบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษา" ครูศาสตร์ ปีที่ 15 ฉบับที่ 3, 2530.

⁷ สุมาลี จันทร์ช่อ. "สภาพการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษที่ผ่านมา - ปัจจุบัน" รายงานการวิจัยการจัดการศึกษาระดับประถม มัธยม และอาชีวศึกษาของไทยในทศวรรษหน้าที่สอดคล้องกับลักษณะการเปลี่ยนแปลงทางสังคม กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2534, หน้า 125-126.

พิจารณาถึงประเภทโรงเรียนพบว่า...นักเรียนจากโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมืองสามารถทำคะแนนได้ดีกว่านักเรียนจากโรงเรียนที่อยู่อำเภออื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวิชาภาษาไทยและคณิตศาสตร์...ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในด้านความคิดของวิชาภาษาไทย สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ และวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพ เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด อยู่ในระดับควรปรับปรุง ยกเว้นวิชาพลานามัยในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในระดับที่น่าพอใจ ส่วนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง⁸

การศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นพบว่า ศึกษาพิเศษซึ่งเป็นผู้แนะนำการใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 มีเอกสารไม่เพียงพอที่จะบริการให้ครูและอัตรากำลังของศึกษาพิเศษมีจำกัด ขณะเดียวกันผู้บริหารไม่สามารถสนับสนุนได้เต็มที่ เนื่องจากขาดวิทยากรที่มีความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจน เอกสารและเวลาที่ครูจะใช้ในการศึกษามีไม่เพียงพอ จึงทำให้ปัญหาในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายเกิดขึ้นจากสาเหตุที่คล้ายคลึงกันคือ การขาดแหล่งวิทยากรในการค้นคว้าหาความรู้ การขาดความรู้ความเข้าใจในหลักการและขั้นตอนการดำเนินการ จึงทำให้การพัฒนาหลักสูตรเป็นไปได้ยาก⁹

ข. การศึกษาเกี่ยวกับมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านวิชาการของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9 พบว่า จากการที่กรมสามัญศึกษาเป็นองค์กรขนาดใหญ่ มีโรงเรียนในความดูแลรับผิดชอบมาก ทำให้กรมสามัญศึกษาจัดการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในรูปแบบของกลุ่มโรงเรียนและดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2517 โดยมีจุดมุ่งหมายว่าการบริหารในรูปคณะกรรมการ จะทำให้เกิดการระดมพลังความคิดในการทำงาน เพราะโรงเรียนแต่ละแห่งมีความสามารถ หรือความชำนาญที่เป็นเอกลักษณ์ของตนที่แตกต่างกัน บุคลากรในแต่ละโรงเรียนมีความถนัดและความสามารถที่หลากหลาย ถ้ามีการรวมตัวกันทางวิชาการ และร่วมกันวางแผนงานภายในกลุ่มน่าจะเกิดผลดีในการจัดการศึกษา จึงเกิดการศึกษากิจการดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียน แล้วพบว่า แม้กลุ่มโรงเรียนจะมีความร่วมมือกันในระดับหนึ่ง แต่ยังมีปัญหาในบางด้านเช่น

⁸ เรื่องเดียวกัน, หน้า 112-113.

⁹ ศิริชัย อนันตผล, สภาพและปัญหาการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5, วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535, หน้า 237-239.

บุคลากรยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การขาดแคลนงบประมาณ ในการจัดดำเนินการด้านการส่งเสริมการเรียนการสอน และมีบุคลากรไม่เพียงพอในการจัดนิเทศ การศึกษาแก่โรงเรียนภายในกลุ่ม ส่วนในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนพบว่า เครื่องมือที่ใช้ วัดและประเมินผลการเรียนไม่มีมาตรฐานพอ¹⁰

ส่วนการศึกษาเชิงประเมินการปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการ ประเมินผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2529 ของครูโรงเรียนรัฐบาลและครู โรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 11 พบว่า ครูทั้งโรงเรียนรัฐบาลและเอกชน มีความรู้เกี่ยวกับการ วัดและประเมินผลการเรียนค่อนข้างน้อย สอดคล้องกับการวิจัยที่มีมาก่อนเกี่ยวกับการวัดและ ประเมินผลการเรียนในเขตการศึกษาอื่น เหตุที่เป็นเช่นนั้นเพราะมีครูที่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับการ วัดและประเมินผลค่อนข้างน้อย โดยส่วนรวมครูโรงเรียนรัฐบาลมีปัญหามากในด้านเครื่องมือใน การวัดและประเมินผลการเรียนด้านการสอนซ่อมเสริม และด้านการสอบแก้ตัว แก่ "ร" และ "มส" ส่วนครูโรงเรียนเอกชนมีปัญหาในด้านความพร้อมของครูผู้สอนและโรงเรียนด้านเครื่องมือใน การวัดและประเมินผลการเรียน และด้านการสอนซ่อมเสริม นอกจากนี้ครูผู้สอนส่วนใหญ่ต้อง จัดหาเวลาและสถานที่สอนเอง ในกรณีที่ต้องจัดให้นักเรียนเรียนซ้ำในรายวิชาเดิม¹¹

การศึกษาปัญหาการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาชั้น พื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า มีปัญหาการ ดำเนินงานด้านวิชาการโดยส่วนรวมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นด้านจะพบว่ามีปัญหา มากด้านการสร้างหลักสูตรท้องถิ่น ส่วนที่มีปัญหาปานกลางคือด้านสื่อการเรียนการสอน หลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้การนิเทศการสอน¹² ส่วนการศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการในโรง เรียนขยายโอกาสในจังหวัดร้อยเอ็ด ทั้งโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลาง พบว่าด้านที่มีปัญหาใน

¹⁰ ประเสริฐ โสมวิชิตกุล. สภาพและปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านวิชาการของคณะกรรมการบริหาร กลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2535 หน้า 225-228.

¹¹ บุญทวี วิทยาคุณ. การศึกษาเชิงประเมินการปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2529 ของครูโรงเรียนรัฐบาลและครูโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 11. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2531. หน้า 168-178.

¹² อนงค์ นาสาท. ปัญหาการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ปรินญาณิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม. 2534. บท คัดย่อ.

ระดับมากคือ ด้านการสร้างหลักสูตรท้องถิ่น นอกนั้นมีปัญหาในระดับปานกลาง ขณะที่ปัญหาทางด้านทะเบียนและข้อมูลทางการศึกษาในระดับน้อย¹³

การศึกษาปัญหาการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า มีปัญหาในระดับมากอยู่ 8 ด้านด้วยกันคือ

1. ด้านการจัดทำและการใช้สื่อการสอน ประเด็นปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ขาดเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความชำนาญสำหรับให้บริการและให้คำปรึกษาแก่ครู ในการจัดทำและการใช้สื่อการสอน ข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาได้แก่ จัดสรรงบประมาณไว้สำหรับการผลิตและจัดหาสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอ
2. ด้านการนิเทศการศึกษาในโรงเรียน ประเด็นปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ไม่มีการเชิญวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญพิเศษจากภายนอก มาให้ความรู้เฉพาะด้านแก่ครู ตามหมวดวิชา ข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาได้แก่ จัดทำแผนปฏิบัติการการนิเทศภายในโรงเรียนให้ชัดเจนและแจ้งให้ครูทุกคนได้ทราบอย่างทั่วถึง
3. ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ประเด็นปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ชุมชนไม่มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรกับทางโรงเรียนเท่าที่ควร ข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาได้แก่ ทำการประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนได้ทราบและมีส่วนร่วมกับทางโรงเรียนอยู่เสมอ
4. ด้านการจัดสอนซ่อมเสริม ประเด็นปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ นักเรียนที่เรียนอ่อน ขาดแรงจูงใจในการเรียนซ่อมเสริม ข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาได้แก่ จัดหาเอกสาร สื่อ และอุปกรณ์ สำหรับใช้ในการสอนซ่อมเสริมให้เพียงพอ
5. ด้านการจัดห้องสมุดโรงเรียน ประเด็นปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ หนังสือเอกสาร สิ่งพิมพ์ ในห้องสมุดมีไม่เพียงพอต่อความต้องการของครูและนักเรียน ข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาได้แก่ ทำการสำรวจข้อมูลด้าน

¹³ วิเลิศ เวียงแสง. ปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด. ปรินญาณินทร์ การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2535. บทคัดย่อ.

ความต้องการการใช้เอกสารสิ่งพิมพ์ หนังสือ และอุปกรณ์ของครูและนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

6. ด้านการใช้แหล่งทรัพยากรชุมชน ประเด็นปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ โรงเรียนและครูเห็นว่าการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ เป็นเรื่องยุ่งยากเสียค่าใช้จ่ายสูง และมีอันตราย ข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนควรสนับสนุนให้ครูใช้ทรัพยากรชุมชนมาประกอบการจัดการเรียนการสอน โดยจัดสรรงบประมาณไว้โดยเฉพาะ
7. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ประเด็นปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ครูผู้สอนใช้วิธีสอนแบบบรรยายมากเกินไป ข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหา ได้แก่ จัดให้มีการประชุมสัมมนา เกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ
8. ด้านการจัดครูเข้าสอน ประเด็นปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ โรงเรียนขาดครูสำหรับสอนกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ ข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาได้แก่ เปิดโอกาสให้ครูผู้สอนได้เลือกทำการสอนตามถนัด และความรู้ความสามารถของแต่ละคนให้มากขึ้น¹⁴

จากตัวอย่างงานที่ศึกษาเกี่ยวกับการมัธยมศึกษาโดยทั่วไป และที่ทำการศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะพบว่า มีสภาพปัญหาอยู่หลายด้าน บางปัญหาก็คล้ายคลึงกัน เช่น การวัดและประเมินผล บางปัญหาก็แตกต่างกันเช่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะมีปัญหาเกี่ยวกับการสร้างหลักสูตรและรายวิชาค่อนข้างมาก ในการศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการศึกษาในเขตการศึกษา 10 จะได้ทำการศึกษาให้ครอบคลุมทุกด้านที่พบปัญหาในการสำรวจงานที่ทำการศึกษามาก่อนนั้น เพื่อจะได้เข้าใจถึงกลุ่มปัญหาที่เกิดขึ้นตามสภาพความเป็นจริง

¹⁴ รัชชัย สุดาหัดดี. การศึกษาปัญหาการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตจังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2535. หน้า 105-106.

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

เขตการศึกษา 10 ที่จะทำการวิจัยในรายงานฉบับนี้ ประกอบด้วยจังหวัดต่าง ๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 8 จังหวัด คือ

1. กาฬสินธุ์	2. นครพนม
3. มุกดาหาร	4. มหาสารคาม
5. ยโสธร	6. ร้อยเอ็ด
7. อุดรธานี	8. อุบลราชธานี

จากรายงานการศึกษาส่วนภูมิภาค ภาคสถิติซึ่งกำหนดให้วันที่ 10 มิถุนายน 2538 เป็นวันรายงาน ได้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับการศึกษาในเขตการศึกษา 10 ว่า เขตการศึกษานี้ มีโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดกรมสามัญศึกษาตั้งอยู่ 328 โรงเรียน แยกเป็นระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ระดับเดียว) 97 โรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย 229 โรงเรียน และเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย(ระดับเดียว) 2 โรงเรียน มีจำนวนนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายรวมกันในโรงเรียนทั้ง 3 ประเภทที่กล่าวมาแล้ว จำนวนรวม 281,336 คน (พ.ศ. 2538) ทั้งนี้ไม่รวมโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ และโรงเรียนศึกษาพิเศษ สังกัดกรมสามัญศึกษา

จากภาพโดยรวมของเขตการศึกษา 10 แบ่งเป็นข้อมูลระดับจังหวัดได้ดังนี้
 ตารางข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนมัธยมศึกษาและจำนวนนักเรียนแยกเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	จำนวนโรงเรียนมัธยมศึกษา			จำนวนนักเรียนมัธยมศึกษา	
	ตอนต้น อย่างเดียว	ตอนต้น-ตอน ปลาย	ตอนปลาย อย่างเดียว	ตอนต้น	ตอนปลาย
กาฬสินธุ์	20	32	-	32,706	17,018
นครพนม	12	27	-	18,221	7,819
มหาสารคาม	7	19	-	11,739	5,374
มุกดาหาร	21	34	-	30,097	13,069
ยโสธร	5	19	-	15,129	5,884
ร้อยเอ็ด	12	44	1	37,665	16,527
อุบลราชธานี	4	11	1	9,703	3,833
อำนาจเจริญ	16	43	-	39,596	16,956
รวม	97	229	2	194,856	86,480

หมายเหตุ จำนวนนักเรียนและนักเรียนในตารางนี้ ไม่รวมจำนวนโรงเรียนและนักเรียนจากโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ และโรงเรียนศึกษาพิเศษในสังกัดกรมสามัญศึกษา

- ปรับปรุงจากรายงานการศึกษาส่วนภูมิภาค ภาคสถิติของจังหวัด กาฬสินธุ์ นครพนม มุกดาหาร มหาสารคาม ยโสธร ร้อยเอ็ด อำนาจเจริญ และอุบลราชธานี

จากจำนวนโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 10 ที่แสดงไว้ในตารางข้อมูล ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 229 โรงเรียน เป็นกลุ่มที่จะทำการศึกษาโดยกำหนดให้แต่ละโรงเรียนได้รับแบบสอบถาม จำนวน 3 ชุดต่อโรงเรียนแยกเป็นสำหรับผู้บริหารโรงเรียน 1 ชุด สำหรับครูผู้สอน 2 ชุด รวมจำนวนแบบสอบถามทั้งสิ้น 687 ชุด ได้รับคืนมา 408 ชุด คิดเป็นร้อยละ 59.39 ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด

ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับคือ 408 ชุด คิดเป็น 100% ของผู้ตอบแบบสอบถามจากจำนวนนี้สามารถสรุปผลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามได้ดังนี้

1. จำนวนของแบบสอบถามที่ได้รับคืน เปรียบเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด

จังหวัด	จำนวนโรงเรียน	กลุ่มตัวอย่างที่กำหนด	กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับแบบสอบถามคืน
กาฬสินธุ์	32	96	61
นครพนม	27	81	26
มหาสารคาม	34	102	68
มุกดาหาร	19	57	16
ยโสธร	19	57	37
ร้อยเอ็ด	44	132	86
อุบลราชธานี	43	129	95
อำนาจเจริญ	11	33	19
รวม	229	687	408

- เพศ ผู้ตอบแบบสอบถามโดยรวมเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง จากจำนวน 408 คน เป็นชาย 219 คน หญิง 185 คน ไม่คำถาสนี้ 4 คน ตามตารางที่ 2
- ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งผู้บริหาร จำนวน 123 คน เป็นครูผู้สอน 285 คนคิดเป็นสัดส่วนผู้บริหาร : ครูผู้สอนเป็น 1: 2 ซึ่งเป็นสัดส่วนเดียวกับการกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่ตั้งไว้ตามตารางที่ 3
- วุฒิการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามโดยรวมสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจำนวนมากที่สุด คือ 329 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 80.7 มีผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท 68 คนและปริญญาเอก 1 คน ส่วนที่เหลือ 10 คน เป็นผู้สำเร็จการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรีตามตารางที่ 4

5. อายุ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี เป็นจำนวนร้อยละ 44.6 หรือ 185 คน รองลงมาคือผู้มีอายุระหว่าง 41-50 ปี มีจำนวนร้อยละ 32 หรือ 130 คน ส่วนที่เหลือเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ผู้มีอายุระหว่าง 21-30 ปี มีจำนวน 63 คน ผู้มีอายุระหว่าง 51-60 ปี มีจำนวน 22 คน ส่วนอีก 11 คนไม่ตอบคำถามในข้อนี้ ในจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 408 คน ผู้ที่มีอายุน้อยที่สุดมีอายุ 23 ปี ส่วนผู้ที่มีอายุมากที่สุดอายุ 58 ปี รายละเอียดแยกเป็นรายจังหวัดสามารถศึกษาได้จากตามตารางที่ 5
6. ประสบการณ์ในการทำงาน ผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 6 ปี มีจำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 33.9 เป็นกลุ่มใหญ่ที่สุดที่ตอบแบบสอบถาม รองลงมาคือกลุ่มที่มีประสบการณ์ทำงานระหว่าง 11-15 ปี มีจำนวน 75 คน ส่วนที่เหลือเรียงจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ 67 คน มีประสบการณ์ทำงานระหว่าง 16-20 ปี 59 คน มีประสบการณ์ทำงานระหว่าง 6-10 ปี 44 คน มีประสบการณ์ทำงานระหว่าง 21-25 ปี ผู้มีประสบการณ์ 26 ปีขึ้นไป 7 คน ไม่ตอบคำถามข้อนี้ 17 คน ในจำนวน 408 คนที่ตอบแบบสอบถาม ผู้มีประสบการณ์ต่ำสุดมีช่วงเวลาทำงาน 1 ปี ขณะที่ผู้มีประสบการณ์สูงสุดมีช่วงเวลาทำงาน 32 ปี รายละเอียดตามตารางที่ 6

กล่าวโดยสรุปเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 408 คน อาจกล่าวได้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง เป็นครูผู้สอนมากกว่าผู้บริหารในสัดส่วน 2:1 มีวุฒิการศึกษาตั้งแต่ระดับต่ำกว่าปริญญาตรีถึงระดับปริญญาเอก ช่วงอายุของผู้ตอบแบบสอบถามต่ำสุดคือ 23 ปี สูงสุดคือ 58 ปี ประสบการณ์ทำงานของผู้ตอบแบบสอบถามต่ำสุดคือ 1 ปี สูงสุดคือ 32 ปี รายละเอียดข้อมูลส่วนบุคคลจำแนกเป็นรายจังหวัด สามารถศึกษาตามตารางที่ 1-6 ซึ่งอยู่ในหน้า 17-20

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา จำแนกตามจังหวัด

จังหวัด	ภาพลักษณ์		นครพนม		มหาสารคาม		มุกดาหาร		ยโสธร		ร้อยเอ็ด		อุบลราชธานี		อำนาจเจริญ		รวม	
	N	ร้อยละ	N	ร้อยละ	N	ร้อยละ	N	ร้อยละ	N	ร้อยละ	N	ร้อยละ	N	ร้อยละ	N	ร้อยละ	N	ร้อยละ
จำนวนแบบสอบถาม	61	15.0	26	6.3	68	16.7	16	4.0	37	9.0	86	21.1	95	23.2	19	4.7	408	100

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศและจังหวัด

เพศ	ภาพลักษณ์		นครพนม		มหาสารคาม		มุกดาหาร		ยโสธร		ร้อยเอ็ด		อุบลราชธานี		อำนาจเจริญ		รวม	
	N	ร้อยละ	N	ร้อยละ	N	ร้อยละ	N	ร้อยละ	N	ร้อยละ	N	ร้อยละ	N	ร้อยละ	N	ร้อยละ	N	ร้อยละ
ชาย	30	49.2	12	46.2	39	57.4	10	62.5	26	70.3	46	53.5	46	48.4	19	4.7	408	100
หญิง	30	49.2	14	53.8	29	42.6	6	37.5	11	29.7	38	44.2	48	50.5	9	47.4	185	45.3
ไม่ตอบ	1	1.5	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2.3	1	1.1	-	-	4	1.0
รวม	61	100	26	100	68	100	16	100	37	100	86	100	95	100	19	100	408	100

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตำแหน่งปัจจุบันและจังหวัด

ตำแหน่ง	จังหวัด	ภาพลักษณ์		นครพนม		มหาสารคาม		มุกดาหาร		ยโสธร		ร้อยเอ็ด		อุบลราชธานี		อำนาจเจริญ		รวม	
		N	ร้อยละ	N	ร้อยละ	N	ร้อยละ	N	ร้อยละ	N	ร้อยละ	N	ร้อยละ	N	ร้อยละ	N	ร้อยละ	N	ร้อยละ
ผู้บริหาร	ผู้บริหาร	11	18.0	7	26.9	21	30.9	4	25.0	15	40.5	28	32.6	32	33.7	5	26.3	123	30.0
	ครูผู้สอน	50	82	19	73.1	47	69.1	12	75.0	22	59.5	58	67.4	63	66.3	14	73.7	285	70
รวม		61	100	26	100	68	100	16	100	37	100	86	100	95	100	19	100	408	100

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามวุฒิการศึกษาและจังหวัด

วุฒิการศึกษา	จังหวัด	ภาพลักษณ์		นครพนม		มหาสารคาม		มุกดาหาร		ยโสธร		ร้อยเอ็ด		อุบลราชธานี		อำนาจเจริญ		รวม	
		N	ร้อยละ	N	ร้อยละ	N	ร้อยละ	N	ร้อยละ	N	ร้อยละ	N	ร้อยละ	N	ร้อยละ	N	ร้อยละ	N	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	1	1.6	-	-	-	-	1	6.3	1	2.7	5	5.8	1	1.1	1	5.3	10	2.4
	ปริญญาตรีเทียบเท่า	51	83.6	23	88.5	54	79.4	14	87.5	30	81.1	64	74.4	80	84.2	13	68.4	329	80.7
ปริญญาโท	ปริญญาโท	9	14.8	3	11.5	14	20.6	1	6.3	6	16.2	17	19.8	13	13.7	5	26.3	68	16.7
	ปริญญาเอก													1	1.1	-	-	1	0.2
รวม		61	100	26	100	68	100	16	100	37	100	86	100	95	100	19	100	408	100

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุและจังหวัด

อายุ	จังหวัด		กาฬสินธุ์		นครพนม		มหาสารคาม		มุกดาหาร		ยโสธร		ร้อยเอ็ด		อุบลราชธานี		อำนาจเจริญ		รวม		
	N	ร้อยละ	N	ร้อยละ	N	ร้อยละ	N	ร้อยละ	N	ร้อยละ	N	ร้อยละ	N	ร้อยละ	N	ร้อยละ	N	ร้อยละ	N	ร้อยละ	
21-30	12	19.7	9	4.6	5	7.4	3	18.8	9	24.3	8	9.3	15	15.8	2	10.5	63	15.4			
31-40	30	49.2	9	34.6	37	54.4	6	37.5	13	35.1	37	43.0	36	37.9	14	73.7	182	44.6			
41-50	15	24.6	7	26.9	16	23.5	6	37.5	12	32.4	31	36.0	40	42.1	3	15.8	130	32.0			
51-60	1	1.6	1	3.8	6	8.8	1	6.3	3	8.1	7	8.1	3	3.2	-	-	22	5.4			
ไม่ตอบ	3	4.9	-	-	4	5.9	-	-	-	-	3	3.5	1	1.1	-	-	11	2.7			
รวม	61	100	26	100	68	100	16	100	37	100	86	100	95	100	19	100	408	100			
อายุสูงสุด		57		56		58		53		56		57		54		46		58			
อายุต่ำสุด		25		25		27		24		23		25		25		28		23			

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานและจังหวัด

จังหวัด ประสบการณ์	ภาพลักษณ์		นครพนม		มหาสารคาม		มุกดาหาร		ยโสธร		ร้อยเอ็ด		อุบลราชธานี		อำนาจเจริญ		รวม	
	N	ร้อยละ	N	ร้อยละ	N	ร้อยละ	N	ร้อยละ	N	ร้อยละ	N	ร้อยละ	N	ร้อยละ	N	ร้อยละ	N	ร้อยละ
น้อยกว่า 6 ปี	22	36.1	12	46.2	23	33.8	7	43.8	19	51.4	19	22.1	34	35.8	3	15.8	139	33.9
6-10 ปี	7	11.5	1	3.8	15	22.1	3	18.8	5	13.5	13	15.1	13	13.7	2	10.5	58	14.4
11-15 ปี	7	11.5	5	19.2	13	19.1	2	12.5	4	10.8	18	22.1	18	18.9	7	36.8	75	18.3
16-20 ปี	12	19.7	3	11.5	5	7.4	2	12.5	6	16.2	15	17.4	20	21.1	4	21.1	67	16.6
21-25 ปี	10	16.4	3	11.5	7	10.3	1	6.3	1	2.7	14	16.3	7	7.4	1	5.3	44	11.0
26 ปีขึ้นไป	1	1.6	-	-	3	4.4	-	-	1	2.7	2	2.3	-	-	-	-	7	1.7
ไม่ตอบ	2	3.3	2	7.7	2	2.9	1	6.3	1	2.7	4	4.7	3	3.2	2	10.5	17	4.1
รวม	61	100	26	100	68	100	16	100	37	100	86	100	95	100	19	100	408	100
ประสบการณ์สูงสุด	29		23		29		21		32		27		24		25		32	
ประสบการณ์ต่ำสุด	1		1		1		1		1		1		1		2		1	

บทที่ 4 อภิปรายผลการวิจัย

แบบสอบถามโครงการวิจัย เรื่อง สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตการศึกษา 10 แห่ง โครงสร้างของแบบสอบถามเป็น 2 ส่วน คือ ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งได้แสดงผลไว้แล้วในบทที่ 3 และลักษณะการจัดการศึกษาซึ่งจะได้อภิปรายผลในบทนี้

ลักษณะการศึกษาในแบบสอบถามนี้ แยกเป็น 6 ด้านด้วยกันคือ

1. ด้านผู้สอน มีคำถามทั้งสิ้น 18 ข้อสอบถามเกี่ยวกับความเข้าใจของครูผู้สอนและจำนวนครูผู้สอนในแต่ละหมวดวิชาโดยข้อ 18 เป็นคำถามเปิด
2. ด้านการนิเทศภายใน มีคำถามทั้งสิ้น 9 ข้อสอบถามเกี่ยวกับระบบนิเทศภายในโรงเรียนโดยข้อ 9 เป็นคำถามเปิด
3. ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน มีคำถามทั้งสิ้น 8 ข้อสอบถามเกี่ยวกับการจัดการด้านหลักสูตรและการสอน โดยข้อ 8 เป็นคำถามเปิด
4. ด้านอุปกรณ์สื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก มีคำถามทั้งสิ้น 14 ข้อสอบถามเกี่ยวกับการจัดการของโรงเรียนและครูผู้สอนในด้านอุปกรณ์สื่อการเรียนและห้องปฏิบัติการต่าง ๆ โดยข้อ 14 เป็นคำถามเปิด
5. ด้านกลุ่มโรงเรียน มีคำถามทั้งสิ้น 22 ข้อสอบถามเกี่ยวกับการจัดดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียน โดยข้อ 22 เป็นคำถามเปิด
6. ด้านนักเรียนและชุมชน มีคำถามทั้งสิ้น 20 ข้อ สอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียนเกี่ยวกับนักเรียนและผู้ปกครอง โดยข้อ 20 เป็นคำถามเปิด

จากคำถามในแบบสอบถามทั้ง 6 ด้าน ได้วิเคราะห์แบบสอบถามแยกดูความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอนว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะกิจกรรมในแต่ละด้านมีความสอดคล้องกันมากน้อยเพียงใดและมีด้านใดที่แตกต่างกันบ้าง

ด้านครูผู้สอน

ผลของการเปรียบเทียบข้อมูลของแต่ละกลุ่มพบว่า ในการสอบถามเกี่ยวกับด้านครูผู้สอน ทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนให้ค่าความคิดเห็นในข้อคำถามส่วนใหญ่ในระดับปานกลาง แต่มีบางประเด็นที่มีข้อคิดเห็นต่างกันซึ่งจะขออภิปรายในส่วนต่าง ดังนี้

คำถามข้อ 1-3 ด้านครูผู้สอน ซึ่งสอบถามเกี่ยวกับการเข้าใจจุดประสงค์ของหลักสูตรและการเตรียมการสอนพบว่า ผู้บริหารให้ค่ากิจกรรมในระดับปานกลางขณะที่ครูผู้สอนจะให้ค่าในระดับมากเป็นส่วนใหญ่

คำถามข้อ 8 ที่สอบถามเรื่องจำนวนสอนในหมวดวิชาคณิตศาสตร์เพียงพอพบว่าผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ให้ค่าในระดับปานกลาง ขณะที่ครูผู้สอนให้ค่าระดับน้อย แสดงให้เห็นว่าครูผู้สอนมองว่ามีครูในหมวดวิชาคณิตศาสตร์ไม่พอขณะที่ผู้บริหารไม่คิดว่าเป็นปัญหา

คำถามข้อ 13 -17 ที่สอบถามเกี่ยวกับจำนวนผู้สอนในหมวดวิชาเกษตร คหกรรม ศิลปศาสตร์ อุตสาหกรรม และพลานามัยพบว่าผู้บริหารมองว่ามีครูผู้สอนในหมวดเหล่านี้มาก ขณะที่ครูผู้สอนไม่มองว่ามีความแตกต่างระหว่างจำนวนครูผู้สอนในหมวดวิชาเหล่านี้กับหมวดวิชาอื่น ๆ ที่เหลือคือหมวดภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ สังคมศึกษาและวิทยาศาสตร์ รายละเอียดในแต่ละข้อคำถามศึกษาจากตารางที่ 7

ด้านการนิเทศภายในโรงเรียน

ผลของการเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนและกลุ่มครูผู้สอนพบว่าไม่มีความแตกต่างกัน โดยส่วนใหญ่ของทั้งสองกลุ่มให้ความเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมที่จัดด้านการนิเทศภายในโรงเรียนในระดับปานกลางเกือบทุกข้อยกเว้นกิจกรรมการจัดการประชุมสัมมนาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนพบว่าทั้งสองกลุ่มให้คะแนนในระดับมากเหมือนกันทั้งสองกลุ่ม

ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน

ผลของการเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนและกลุ่มครูผู้สอนพบว่าส่วนใหญ่เห็นตรงกันในด้านการปรับปรุงหลักสูตร การนิเทศหลักสูตร ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรว่ามีลักษณะการจัดการศึกษาในระดับปานกลาง และการจัดตารางสอนให้เหมาะสมกับหลักสูตรอยู่ในระดับมาก

ส่วนข้อสอบถามเกี่ยวกับการจัดคาบเวลาสำหรับสอนซ่อมเสริมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรนั้น ผู้บริหารมีความเห็นเกี่ยวกับลักษณะการจัดการศึกษาในระดับมากขณะที่กลุ่มครูผู้สอนมีความเห็นในส่วนนี้ว่ามีการจัดการศึกษาในระดับปานกลาง

ด้านอุปกรณ์สื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก

ผลของการศึกษาพบว่ากลุ่มผู้บริหารเห็นว่าการจัดการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านการกำหนดหนังสือ แบบเรียนที่อยู่ในระดับมากซึ่งตรงกับความคิดเห็นของกลุ่มครูผู้สอน ความคิดเห็นของกลุ่มครูผู้สอนจะแตกต่างกับกลุ่มผู้บริหารในข้อที่เกี่ยวข้องกับการมีงบประมาณมาจัดทำสื่อการสอนและจำนวนสื่อการสอนที่ได้สัดส่วนกับผู้เรียน ซึ่งกลุ่มครูผู้สอนให้ความเห็นว่ามียุทธศาสตร์น้อย ส่วนข้อการสนับสนุนให้นักเรียนไปทัศนศึกษาพบว่ามีความคิดเห็นกระจายกันตั้งแต่น้อย-มาก ขณะที่ผู้บริหารเห็นว่าในข้อนี้โรงเรียนมีการจัดการศึกษาในระดับปานกลาง ในข้ออื่นนอกจากนี้กลุ่มครูผู้สอนส่วนใหญ่จะมีความเห็นตรงกับผู้บริหารคือมีการจัดการศึกษาในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

ด้านกลุ่มโรงเรียน

ผลการศึกษาทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นใกล้เคียงกัน โดยส่วนใหญ่ให้ระดับค่าคะแนนในการจัดการศึกษาในระดับปานกลาง ส่วนข้อการจัดกิจกรรมเพื่อทำรายได้เพิ่มเติมให้แก่กลุ่มที่ทั้งสองกลุ่มเห็นตรงกันว่ามีการจัดการในระดับน้อย

ข้อที่มีความเห็นแตกต่างกันในส่วนของกลุ่มโรงเรียนคือ เรื่องแผนงานของกลุ่มโรงเรียนซึ่งผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นว่าได้เปิดโอกาสให้ผู้รับผิดชอบเข้าร่วมกำหนดแผนงานในระดับโรงเรียน ขณะที่กลุ่มครูผู้สอนเห็นว่ามีส่วนร่วมในระดับปานกลาง ด้านความช่วยเหลือของโรงเรียนขนาดใหญ่ ในกลุ่มที่ให้ความช่วยเหลือต่อโรงเรียนขนาดเล็กในด้านทรัพยากรทางการศึกษาพบว่าขณะที่กลุ่มผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ให้ความช่วยเหลือในระดับน้อยนั้น กลุ่มครูผู้สอนเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง ข้ออื่น ๆ นอกจากนั้นทั้งสองกลุ่มไม่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

จากแบบสอบถามทั้ง 6 ด้าน ที่สอบถามกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครูผู้สอนจากกล่าวได้ว่าส่วนใหญ่ของทั้งสองกลุ่มไม่มีความเห็นแตกต่างในด้านต่าง ๆ อย่างมีนัยยะสำคัญ ทั้งสองกลุ่มให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาว่ามีระดับการจัดการศึกษาในระดับปานกลางเป็นหลัก ข้อคิดเห็นของทั้งสองกลุ่มที่น่าจะมีการกล่าวถึงเป็นพิเศษในบางประเด็นมีดังนี้ ขณะที่ครูผู้

สอนมีความคิดเห็นว่ากลุ่มของตนเข้าใจหลักการ จุดมุ่งหมายโครงสร้างของหลักสูตรดี และ ทำการศึกษาตลอดจนเข้าใจหลักสูตรก่อนทำการสอนในระดับมากกลุ่มผู้บริหารให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นนี้ในระดับปานกลาง ด้านจำนวนบุคลากรในสถานศึกษาผู้บริหารส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า มีครูผู้สอนในบางหมวดวิชาในระดับมาก ขณะที่กลุ่มผู้สอนจะให้ความเห็นว่า มีจำนวนปานกลาง ไม่มากเกินไปและครูผู้สอนเห็นว่าโรงเรียนยังมีงบประมาณสำหรับซื้อวัสดุมาผลิตสื่อการสอนและมีสื่อการสอนที่สอดคล้องกับจำนวนนักเรียนในระดับน้อย ขณะที่กลุ่มผู้บริหารเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง

(รายละเอียดในแต่ละข้อศึกษามาจากตารางหน้า 25 ถึงตารางหน้า 35)

ตารางที่ 7 แสดงระดับความคิดเห็นด้านครูผู้สอน จำแนกตามตำแหน่งปัจจุบัน

ระดับความคิดเห็น	ผู้บริหารโรงเรียน												ครูผู้สอน											
	น้อยที่สุด		น้อย		ปานกลาง		มาก		มากที่สุด		น้อยที่สุด		น้อย		ปานกลาง		มาก		มากที่สุด					
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%				
ลักษณะการจัดการศึกษา ด้านครูผู้สอน	1	0.8	12	9.8	58	47.2	49	30.8	3	2.4	1	0.4	17	6.1	112	40.0	130	46.4	20	7.1				
	2	4	3.3	16	13.1	52	42.6	48	39.3	2	1.6	5	1.8	19	6.8	88	31.7	140	50.4	26	9.4			
	3	2	1.6	17	13.9	54	44.3	48	38.5	2	1.6	6	2.2	15	5.4	108	38.7	126	45.2	24	8.6			
	4	2	1.6	31	25.4	58	47.5	30	24.6	1	0.8	5	1.8	63	22.7	126	45.3	78	28.1	6	2.2			
	5	9	7.3	33	26.8	54	43.9	24	19.5	3	2.4	5	1.8	70	25.2	123	44.2	69	24.3	11	4.0			
	6	3	2.4	10	8.1	25	20.3	61	49.6	24	19.5	14	5.0	26	9.4	58	20.9	102	36.7	78	28.1			
	7	1	0.8	16	13.0	46	37.4	55	44.7	5	4.1	11	4.0	44	15.8	109	39.2	93	33.5	21	7.6			
	8	17	14.0	33	27.3	32	26.4	32	26.4	7	5.6	42	15.2	94	33.9	88	31.8	38	13.7	17	5.4			
	9	14	11.4	30	24.4	36	29.3	35	28.5	8	6.5	27	9.7	93	33.6	94	33.9	45	16.2	18	6.5			
	10	11	8.9	29	23.6	46	37.4	32	26.0	5	4.1	35	12.6	81	29.2	100	36.1	51	18.4	10	3.6			
	11	9	7.3	27	22.0	46	37.4	34	27.6	7	5.7	20	7.2	73	26.4	112	40.6	62	22.5	9	3.3			
	12	18	14.8	35	28.7	38	31.1	25	20.5	6	4.9	49	17.9	88	32.2	95	34.8	33	12.1	8	2.9			
	13	13	10.6	21	17.1	27	22.0	47	38.2	15	12.2	44	16.1	56	20.5	76	27.8	62	22.7	35	12.5			
	14	11	8.9	31	25.2	26	21.1	37	30.1	16	14.6	35	12.8	62	22.6	79	28.8	64	23.4	34	12.4			

ตารางที่ 7 แสดงระดับความคิดเห็นด้านครูผู้สอน จำแนกตามตำแหน่งปัจจุบัน (ต่อ)

ระดับความคิดเห็น	ผู้บริหารโรงเรียน												ครูผู้สอน									
	น้อยที่สุด			ปานกลาง			มาก			มากที่สุด			น้อย		ปานกลาง		มาก		มากที่สุด			
	N	%		N	%		N	%		N	%		N	%		N	%		N	%		
ลักษณะการจัดการจัดการศึกษา																						
ด้านครูผู้สอน (ต่อ)																						
15. โรงเรียนมีผู้สอนในหมวดวิชาศิลปศึกษาเพียงพอ	13	10.6	25	20.3	33	26.8	34	27.6	17	13.8	39	31.6	59	47.2	100	79.6	54	43.2	23	18.4	8.4	
16. โรงเรียนมีผู้สอนในหมวดวิชาอุตสาหกรรมเพียงพอ	10	8.1	25	20.3	31	25.2	41	33.3	16	13.0	37	30.0	56	45.2	88	70.4	58	46.4	34	27.2	12.5	
17. โรงเรียนมีผู้สอนในหมวดวิชาพลานามัยเพียงพอ	19	15.6	29	23.8	30	24.6	36	29.5	8	6.6	32	26.0	79	63.2	90	72.6	56	45.2	19	15.2	6.9	

ตารางที่ 8 แสดงระดับความคิดเห็นด้านการนิเทศภายในโรงเรียน จำแนกตามตำแหน่งปัจจุบัน

ระดับความคิดเห็น	ผู้บริหารโรงเรียน						ครูผู้สอน															
	น้อยที่สุด		น้อย		ปานกลาง		มาก		มากที่สุด		น้อยที่สุด		น้อย		ปานกลาง		มาก		มากที่สุด			
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%		
ด้านกรนิเทศภายในโรงเรียน																						
19. โรงเรียนมีการนิเทศและติดตามผลการสอนพร้อมเสริมจากฝ่ายวิชาการของโรงเรียน	4	3.3	20	16.7	62	51.7	34	28.3	-	-	11	4.0	67	24.5	127	46.4	61	22.3	8	2.9		
20. โรงเรียนมีแผนปฏิบัติการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนที่เป็นระบบ	5	4.1	18	14.6	65	52.8	32	26.0	3	2.4	11	3.9	51	18.2	143	51.1	73	26.1	2	0.7		
21. โรงเรียนมีบุคลากรที่มีความสามารถที่จะให้คำปรึกษาหรือนิเทศการสอนในแต่ละหมวดวิชา	4	3.3	30	24.4	61	49.6	27	22.0	1	0.8	9	3.2	71	25.4	133	47.7	63	22.6	3	1.1		
22. โรงเรียนมีการกำหนดมาตรการของกรนิเทศการศึกษาทั้งในระดับโรงเรียนและห้องเรียน	4	3.3	28	22.8	61	49.6	29	23.6	1	0.8	10	3.6	76	27.1	134	47.9	56	20.0	4	1.4		
23. โรงเรียนมีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติการสอนเพื่อนำข้อมูลมาใช้ประกอบการนิเทศ	3	2.4	23	18.7	57	46.3	40	32.5	-	-	9	3.2	65	23.3	142	50.9	58	20.8	5	1.8		
24. โรงเรียนมีการเผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการให้แก่ผู้สอน	1	0.8	18	14.6	56	45.5	45	36.6	3	2.4	6	2.1	52	18.6	142	50.7	73	26.1	7	2.5		
25. โรงเรียนให้ความสนใจในการจัดการประชุมสัมมนาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน	2	1.6	17	13.8	34	27.6	56	45.5	14	11.4	3	1.1	45	16.1	92	33.0	118	42.3	21	7.5		
26. โรงเรียนเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้เฉพาะด้านแก่ผู้สอน	8	6.5	23	18.7	62	50.4	28	22.8	2	1.6	28	10.0	88	31.4	112	40.0	45	16.1	7	2.5		

ตารางที่ 4 แสดงระดับความคิดเห็นด้านหลักสูตรการเรียนการสอน จำแนกตามตำแหน่งปัจจุบัน

ระดับความคิดเห็น	ผู้บริหารโรงเรียน						ครูผู้สอน													
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด									
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%								
ลักษณะการจัดการศึกษา																				
ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน																				
28. โรงเรียนมีการปรับปรุงหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพ	4	3.3	33	26.8	57	46.3	28	22.8	1	0.8										
ความเป็นจริงและความต้องการท้องถิ่น																				
29. โรงเรียนมีการนิเทศเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรและเอกสาร	3	2.4	25	20.3	59	48.0	36	29.3	-	-										
หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง																				
30. โรงเรียนสามารถจัดตารางสอนได้เหมาะสมกับหลักสูตร	2	1.6	10	8.2	28	23.0	65	53.3	17	13.9	5	1.8	20	7.2	110	39.4	125	44.8	19	6.8
31. โรงเรียนจัดคาบเวลาสำหรับการสอนซ่อมเสริมไว้โดยเฉพาะ	8	6.5	21	17.1	37	30.1	44	35.8	13	10.6	18	6.5	71	25.5	88	31.7	72	25.9	29	10.4
32. โรงเรียนมีแผนการดำเนินงานด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ชัดเจน	2	1.6	16	13.0	43	35.0	56	45.5	6	4.9	7	2.5	42	15.2	120	43.3	99	35.7	9	3.2
33. ผู้สอนสนใจและให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรแก่นักเรียน	3	2.4	21	17.1	54	43.9	42	34.1	3	2.4	4	1.4	30	10.7	134	47.9	100	35.7	12	4.3
34. ผู้ที่รับผิดชอบกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	1	0.8	18	14.6	50	40.7	51	41.5	3	2.4	8	2.9	33	11.8	138	49.3	93	33.2	8	2.9

ตารางที่ 10 แสดงระดับความคิดเห็นด้านอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน และสิ่งอำนวยความสะดวก จำแนกตามตำแหน่งปัจจุบัน (ต่อ)

ระดับความคิดเห็น	ผู้บริหารโรงเรียน						ครูผู้สอน															
	น้อยที่สุด		น้อย		ปานกลาง		มาก		มากที่สุด		น้อยที่สุด		น้อย		ปานกลาง		มาก		มากที่สุด			
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%		
ลักษณะการจัดการศึกษา																						
ด้านอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน และสิ่งอำนวยความสะดวก (ต่อ)																						
45. ผู้สอนส่วนใหญ่นิยมใช้สื่อการสอนมาประกอบการสอนของตน	4	3.3	25	20.3	74	60.2	20	16.3	-	-	8	2.9	68	24.5	156	56.3	42	15.2	3	1.1		
46. โรงเรียนมีการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการการใช้ห้องสมุดของผู้สอนและนักเรียน	7	5.7	28	22.8	50	40.7	36	29.3	2	1.6	23	8.2	67	24.0	120	43.0	61	21.9	8	2.9		
47. ห้องสมุดกำหนดปฏิบัติให้ผู้สอนและนักเรียนได้ใช้ห้องสมุดอย่างมีประสิทธิภาพ	8	6.5	20	16.3	51	41.5	38	30.9	6	4.9	17	6.1	58	20.8	103	36.9	92	33.0	9	3.2		
48. หนังสืออ่านประกอบหรือหนังสือค้นคว้าแต่ละวิชามีเพียงพอ	14	11.4	38	30.9	45	36.6	25	20.3	1	0.8	37	13.3	94	33.7	96	34.4	41	14.7	10	3.6		

ตารางที่ 1 แสดงระดับความคิดเห็นด้านกลุ่มโรงเรียน จำแนกตามตำแหน่งปัจจุบัน

ระดับความคิดเห็น	ผู้บริหารโรงเรียน												ครูผู้สอน											
	น้อยที่สุด		น้อย		ปานกลาง		มาก		มากที่สุด		น้อยที่สุด		น้อย		ปานกลาง		มาก		มากที่สุด					
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%				
ลักษณะการวัดผลการศึกษา																								
ด้านกลุ่มโรงเรียน																								
50. กลุ่มโรงเรียนมีการกำหนดแผนงาน เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติได้ชัดเจน	3	2.4	12	9.8	45	36.6	55	44.7	8	6.5	8	2.9	42	15.2	106	38.4	110	39.9	10	3.6				
51. แผนงานที่กลุ่มโรงเรียนกำหนดเปิดโอกาสให้ผู้รับผิดชอบเข้าร่วมกำหนดแผน	4	3.3	17	13.8	39	31.7	54	43.9	9	7.3	9	3.3	41	14.9	129	46.9	85	30.9	11	4.0				
53. การมอบหมายงานของกลุ่มโรงเรียนคำนึงถึงความสมัครใจของผู้ร่วมงาน	2	1.6	20	16.3	51	41.5	45	36.6	5	4.1	6	2.2	47	17.0	148	53.4	71	25.6	5	1.8				
54. การมอบหมายงานของกลุ่มโรงเรียนได้เจตจำนงรับผิดชอบให้ กับโรงเรียนต่าง ๆ	2	1.6	15	12.3	57	46.7	44	36.1	4	3.3	9	3.3	51	18.5	139	50.4	73	26.4	4	1.4				
55. ก่อนมอบหมายงานได้มีการประชุมชี้แจงให้ผู้รับมอบหมาย เข้าใจถึงเป้าหมายวัตถุประสงค์และวิธีการดำเนินงาน	2	1.6	14	11.4	59	48.0	45	36.6	3	2.4	5	1.8	50	18.1	136	49.1	81	29.2	5	1.8				
56. แผนงานของกลุ่มโรงเรียน กำหนดระยะเวลาไว้อย่างเหมาะสม	-	-	13	10.6	61	49.6	46	37.4	3	2.4	3	1.1	34	12.4	143	52.0	90	32.7	5	1.8				
57. แผนงานที่กลุ่มโรงเรียนกำหนดสอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน	1	0.8	19	15.4	63	51.2	36	29.3	4	3.3	5	1.8	36	13.2	146	53.5	82	30.0	4	1.5				

ตารางที่ 11 แสดงระดับความคิดเห็นด้านกลุ่มโรงเรียน จำนวนตามตำแหน่งปัจจุบัน (ต่อ)

	ระดับความคิดเห็น				ผู้บริหารโรงเรียน												ครูผู้สอน													
					น้อยที่สุด			ปานกลาง			มาก			มากที่สุด			น้อย			ปานกลาง			มาก			มากที่สุด				
					N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%		
ลักษณะการจัดการศึกษา																														
ด้านกลุ่มโรงเรียน (ต่อ)																														
58. กลุ่มโรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับมาให้แก่โรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่มเหมาะสม	16	13.0	41	33.3	52	42.3	11	8.9	3	2.4	22	17.7	89	70.2	125	99.9	35	27.8	2	1.6	89	70.2	125	99.9	35	27.8	2	1.6		
59. กลุ่มโรงเรียนมีการจัดกิจกรรม เพื่อทำรายได้เพิ่มเติมให้แก่กลุ่มวิชาการเสมอ	31	25.6	50	41.3	26	21.5	13	10.7	1	0.8	55	44.3	103	82.0	92	73.2	20	15.8	7	5.6	55	44.3	92	73.2	20	15.8	7	5.6		
60. กลุ่มโรงเรียนมีการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคคลให้มีความรู้ในทางวิชาการเสมอ	4	3.3	20	16.3	58	47.2	34	27.6	7	5.7	11	8.9	60	48.0	132	106.4	65	51.6	2	1.6	11	8.9	60	48.0	132	106.4	65	51.6	2	1.6
61. ศึกษานิเทศก์ช่วยแก้ปัญหาการปฏิบัติงานระหว่างโรงเรียน	12	9.8	44	36.1	52	42.6	14	11.5	-	-	19	15.2	93	74.5	127	102.4	30	23.9	5	4.0	19	15.2	93	74.5	127	102.4	30	23.9	5	4.0
62. งานของกลุ่มโรงเรียนที่มีความสัมพันธ์กับกรม ได้รับความเอาใจใส่และอำนวยความสะดวกจากกรม	6	4.9	36	29.3	61	49.6	20	16.3	-	-	12	9.8	82	66.1	143	115.3	33	26.4	4	3.2	12	9.8	82	66.1	143	115.3	33	26.4	4	3.2
63. กรรมการที่ ได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียนประชุมปรึกษาเสมอ	3	2.4	17	13.8	60	48.8	42	34.1	1	0.8	11	8.9	61	49.2	139	111.4	58	46.2	5	4.0	11	8.9	61	49.2	139	111.4	58	46.2	5	4.0
64. โรงเรียนในกลุ่มที่มีขนาดใหญ่ให้ความช่วยเหลือโรงเรียนที่มีขนาดเล็กในด้านทรัพยากรทางการศึกษา	13	10.6	47	38.2	42	34.1	21	17.1	-	-	25	20.0	90	72.0	119	96.2	33	26.2	7	5.6	25	20.0	90	72.0	119	96.2	33	26.2	7	5.6
65. เมื่อมีการจัดกิจกรรมนักเรียนร่วมกัน โรงเรียนต่าง ๆ ในกลุ่ม สนับสนุนให้คณาจารย์และผู้สอนเข้ามามีส่วนร่วม	6	4.9	23	18.7	45	36.6	43	35.0	6	4.9	10	8.1	54	43.2	127	101.6	72	57.6	12	9.7	10	8.1	54	43.2	127	101.6	72	57.6	12	9.7
ต่อ : กลุ่มโรงเรียนรายงานการบริหารงานของกลุ่มให้คณาจารย์ทราบ																														
ต่อ : 66. กลุ่มโรงเรียนที่มีบุคลากรเพียงพอต่อความต้องการ																														
ต่อ : 67. กลุ่มโรงเรียนที่มีบุคลากรเพียงพอต่อความต้องการ																														
ต่อ : 68. กลุ่มโรงเรียนที่มีบุคลากรเพียงพอต่อความต้องการ																														

ตารางที่ 11 แสดงระดับความคิดเห็นด้านกลุ่มโรงเรียน จำแนกตามตำแหน่งปัจจุบัน (ต่อ)

ระดับความคิดเห็น	ผู้บริหารโรงเรียน						ครูผู้สอน															
	น้อยที่สุด		น้อย		ปานกลาง		มาก		มากที่สุด		น้อยที่สุด		น้อย		ปานกลาง		มาก		มากที่สุด			
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%		
ลักษณะการจัดการศึกษา																						
ด้านกลุ่มโรงเรียน (ต่อ)																						
68. กลุ่มโรงเรียนนำรายงานที่ได้มาปรับปรุงแผนและวิธีการดำเนินงานในครั้งต่อไป	3	2.4	25	20.3	62	50.4	31	25.2	2	1.6	7	2.6	54	19.9	154	56.6	55	20.0	2	0.7		
69. คณะกรรมการบริหารงานกลุ่มโรงเรียนได้มีการติดตาม และ ประเมินผลงานของกลุ่มโรงเรียนสม่ำเสมอ	5	4.1	23	18.7	66	53.7	26	21.1	3	2.4	8	2.9	58	21.3	159	58.5	43	15.8	4	1.5		
70. การทำงานของกลุ่มโรงเรียนส่วนใหญ่บรรลุเป้าหมายวัตถุประสงค์ และแผนที่กำหนดไว้	2	1.6	18	14.6	69	56.1	33	26.8	1	0.8	6	2.2	47	17.2	168	61.5	51	18.7	1	0.4		

ตารางที่ 12 แสดงระดับความคิดเห็นด้านนักเรียนและชุมชน จำแนกตามตำแหน่งปัจจุบัน

ระดับความคิดเห็น	ผู้บริหารโรงเรียน						ครูผู้สอน							
	น้อยที่สุด		น้อย		ปานกลาง		มาก		มากที่สุด		มาก		มากที่สุด	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
ลักษณะการจัดการศึกษา														
ด้านนักเรียนและชุมชน														
72. โรงเรียนมีการสำรวจความต้องการทางการศึกษาของนักเรียน	3	2.5	25	20.5	62	50.8	29	23.8	3	2.5	9	7.2	43	35.2
73. โรงเรียนจัดให้มีการตรวจสอบหรือมาตรวจการรักษาสภาพของนักเรียน	2	1.6	19	15.6	44	36.1	50	41.0	7	5.7	7	5.7	21	17.1
74. โรงเรียนจัดบริการแนะแนวให้นักเรียน	3	2.4	13	10.6	19	15.4	75	61.0	13	10.6	7	5.7	21	17.1
75. โรงเรียนจัดทุนการศึกษาให้แก่นักเรียน	3	2.5	11	9.0	30	24.6	58	47.5	20	16.4	7	5.7	12	9.9
76. โรงเรียนมีการติดตามผลว่าเมื่อจบการเรียนจบการศึกษาแล้ว														
นักเรียนศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพใด	3	2.4	15	12.2	50	40.7	49	39.8	6	4.9	9	7.2	26	21.1
77. โรงเรียนมีสิ่งตีพิมพ์ซึ่งเป็นกิจกรรมของนักเรียน เช่น วารสาร	11	8.9	40	32.5	48	39.0	23	18.7	1	0.8	26	21.1	71	57.3
78. ครูให้ความร่วมมือกับกิจกรรมนักเรียน	3	2.4	11	8.9	54	43.9	51	41.5	4	3.3	7	5.7	21	17.1
79. โรงเรียนมีกิจกรรมทางวิชาการให้นักเรียน	2	1.6	14	11.5	42	34.4	60	49.2	4	3.3	5	4.1	22	17.9
80. โรงเรียนจัดให้มีการเลือกตั้งตำแหน่งต่าง ๆ ของนักเรียนตามวิธีการของประชาธิปไตย	4	3.3	13	10.6	60	48.8	45	36.6	1	0.8	5	4.1	34	27.8
81. ผู้ปกครองช่วยดูแลความประพฤติของนักเรียนที่อยู่ในปกครอง	1	0.8	16	13.0	56	45.5	48	39.0	2	1.6	7	5.7	28	22.8
82. โรงเรียนเชิญผู้ปกครองมาประชุมชี้แจงเกี่ยวกับกิจกรรมของโรงเรียน	4	3.3	13	10.6	60	48.8	45	36.6	1	0.8	5	4.1	34	27.8

ตารางที่ 12 แสดงระดับความคิดเห็นด้านนักเรียนและชุมชน จำแนกตามตำแหน่งปัจจุบัน (ต่อ)

ระดับความคิดเห็น	ผู้บริหารโรงเรียน						ครูผู้สอน													
	น้อยที่สุด		น้อย		ปานกลาง		มาก		มากที่สุด		น้อยที่สุด		น้อย		ปานกลาง		มาก		มากที่สุด	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
ลักษณะการจัดการศึกษา																				
	ด้านนักเรียนและชุมชน (ต่อ)																			
	83. โรงเรียนจัดทำกลุ่มลูกาขปฏิบัติงานในรอบปีให้ผู้ปกครองทราบ																			
84. โรงเรียนนำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ปกครองและประชาชนทั่วไปมาเป็นแนวทางปรับปรุงโรงเรียน																				
85. โรงเรียนเชิญผู้ปกครองหรือประชาชนร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน																				
86. โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองหรือประชาชนใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียน																				
87. โรงเรียนจัดให้มีการพบปะสังสรรค์ระหว่างครูกับผู้ปกครอง																				
88. โรงเรียนได้รับความช่วยเหลือหรือสนับสนุนในการดำเนินกิจการต่าง ๆ ของโรงเรียนจากสมาคมผู้ปกครอง																				
89. โรงเรียนได้รับความช่วยเหลือหรือสนับสนุนในการดำเนินกิจการของโรงเรียนจากศิษย์เก่า																				
90. ครูไม่โรงเรียนได้รับเชิญจากชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการในกิจกรรมของชุมชน																				
3																				

หมายเหตุ ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 410 คน แยกเป็น ผู้บริหารโรงเรียน 123 คน, ครูผู้สอน 282 คน ไม่ตอบ 5 คน

นอกจากจะเปรียบเทียบข้อมูลระหว่างกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครูผู้สอนแล้วยังนำข้อมูลดังกล่าวมาเปรียบเทียบกันในกลุ่มครูผู้สอนในหมวดวิชาต่าง ๆ เพื่อให้ทราบข้อมูลว่าในกลุ่มครูผู้สอนที่ต่างหมวดวิชากันนั้นมีความคิดเป็นต่อการจัดการศึกษาทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกันหรือมีความคิดเห็นคล้ายคลึงกันดังจะได้อภิปรายผลในส่วนนี้ ดังนี้

ด้านครูผู้สอน

กลุ่มครูผู้สอนตามหมวดวิชาต่าง ๆ เห็นว่าครูผู้สอนเข้าใจจุดมุ่งหมายและหลักสูตรดีตลอดจนมีการทำความเข้าใจหลักสูตรและเอกสารก่อนทำการสอนในระดับมากและปานกลาง ในสัดส่วนใกล้เคียง การเตรียมการสอนของครูผู้สอน กลุ่มส่วนใหญ่ให้ความเห็นในระดับมากขณะที่การประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกลุ่มเดียวกันเพื่อพัฒนาการสอนจะอยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง มีความเห็นว่าอยู่ในระดับมาก 3 กลุ่มคือกลุ่มหมวดวิชาเกษตร คหกรรมและพลานามัย ขณะที่ความเห็นเรื่องผู้สอนใส่ใจในการสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนจะมีความเห็นในระดับปานกลางมากที่สุด ความเห็นเกี่ยวกับการสอนตามวุฒิและสาขาวิชาจะอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ยกเว้นในสาขาศิลปศึกษา ซึ่งมีความเห็นอยู่ในระดับน้อยและปานกลาง สาขาอุตสาหกรรมอยู่ในระดับปานกลาง การเฉลี่ยชั่วโมงสอนจะอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการที่โรงเรียนมีครูผู้สอนในสาขาต่าง ๆ เพียงพอหรือไม่ พบว่าคำตอบจะอยู่ในระดับปานกลางเป็นส่วนใหญ่จากครูผู้สอน เกือบทุกหมวดวิชา หากจะศึกษาว่ากลุ่มผู้สอนเห็นว่าครูผู้สอนในหมวดวิชาของตนอยู่ในระดับใด พบว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่เห็นว่า ครูผู้สอนในหมวดของตนเพียงพอในระดับน้อย ยกเว้นในหมวดวิชาภาษาต่างประเทศ เกษตร ศิลปะศึกษา อุตสาหกรรม ที่เห็นว่าครูผู้สอนในหมวดวิชาของตนมีความเพียงพอในระดับปานกลาง ขณะที่ครูผู้สอนในหมวดวิชาคหกรรมมีความเห็นเกี่ยวกับความเพียงพอของครูผู้สอนในหมวดของตนกระจายกันตั้งแต่ระดับน้อยไปถึงมาก

ด้านการนิเทศภายในโรงเรียน

ความเห็นของกลุ่มครูผู้สอนในหมวดวิชาต่าง ๆ เห็นว่า การจัดการเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายอยู่ในระดับปานกลางเกือบทุกข้อ ยกเว้นเรื่องความสนใจจัดประชุมสัมมนาเกี่ยวกับการเรียนการสอน ที่กลุ่มครูผู้สอนส่วนใหญ่เห็นว่าโรงเรียนมีความสนใจเรื่องนี้ในระดับมาก นอกจากนั้นครูผู้สอนในหมวดพลานามัยเป็นกลุ่มที่ให้ความเห็นเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียนในระดับมากเกือบทุกข้อ ยกเว้นข้อโรงเรียนเชิญวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญ

พิเศษจากภายนอกมาให้ความรู้เฉพาะด้านแก่ผู้สอน ซึ่งครูผู้สอนหมวดพละนามัยมีความเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกับกลุ่มครูผู้สอนในหมวดวิชาอื่น ๆ ส่วนใหญ่

ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน

ครูผู้สอนส่วนใหญ่ มีความเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ในระดับปานกลางเป็นส่วนใหญ่ แต่มีข้อน่าสังเกตเกี่ยวกับความเห็นด้านการจัดตารางเวลาสำหรับการสอนซ่อมเสริมที่พบว่า ครูผู้สอนในหมวดวิชาวิทยาศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ อุตสาหกรรม และพละนามัยให้ความเห็นว่าโรงเรียนจัดตารางเวลาสำหรับการสอนซ่อมเสริมไว้โดยเฉพาะในระดับน้อย ซึ่งแตกต่างจากหมวดวิชาอื่น เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากลักษณะของวิชาวิทยาศาสตร์ อุตสาหกรรมและพละนามัยไม่ได้เป็นวิชาที่ใช้การสอนแบบบรรยายเพียงอย่างเดียว ต้องมีอุปกรณ์อื่นประกอบการสอนด้วย เช่นเดียวกับที่พบว่าเป็นปัญหาในหมวดภาษาต่างประเทศเช่นกัน

ด้านอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก

เกณฑ์เฉลี่ยด้านนี้ กลุ่มครูผู้สอนในหมวดวิชาต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง โดยเห็นว่าโรงเรียนสามารถกำหนดหนังสือแบบเรียนในการสอน และมีวัสดุอุปกรณ์ที่ต้องการใช้เพียงพอในระดับปานกลาง ขณะที่เห็นว่าโรงเรียนสนับสนุนการพานักเรียนไปทัศนศึกษาในระดับน้อย ความเห็นเกี่ยวกับห้องปฏิบัติการในกลุ่มวิชาที่จำเป็นพบว่าความเห็นส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง ยกเว้นหมวดวิชาศิลปศึกษา เห็นว่าอยู่ในระดับน้อยที่สุด ขณะที่หมวดวิชาเกษตรและพละนามัย เห็นว่าอยู่ในระดับมาก และกลุ่มครูผู้สอนในหมวดวิชาต่าง ๆ มีความเห็นว่าโรงเรียนมีงบประมาณมาซื้อวัสดุสำหรับผลิตสื่อการเรียนในระดับน้อยถึงปานกลาง โดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย ยกเว้นหมวดพละนามัยซึ่งมีความเห็นต่างกันภายในหมวด โดยมีทั้งระดับน้อยและระดับมาก ซึ่งความเห็นในข้อนี้จะสอดคล้องกับข้อต่อมาที่สอบถามเกี่ยวกับจำนวนและสัดส่วนของสื่อการสอนต่อจำนวนนักเรียนที่พบว่า ครูผู้สอนให้ความเห็นว่าสื่อการเรียนการสอนในสัดส่วนต่อนักเรียนในระดับน้อยถึงปานกลาง โดยส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นระดับน้อย

แม้ผู้สอนในหมวดวิชาส่วนใหญ่จะให้ความเห็นว่าปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณในการผลิตสื่อ แต่กลุ่มครูผู้สอนเห็นว่า ผู้สอนในหมวดวิชาต่าง ๆ มีการใช้สื่อ มีทักษะในการผลิตสื่อ มีการประชุมเกี่ยวกับการผลิตสื่อและมีการติดตามประเมินผลในระดับปานกลาง ขณะที่จะมีความเห็นเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดและปริมาณหนังสือที่มีให้นักเรียนใช้ค้นคว้าในระดับปานกลางถึงมาก ทำให้เห็นว่ากลุ่มครูผู้สอนในหมวดวิชาต่าง ๆ เห็นว่าโรงเรียนมีปัญหาขาดแคลนสื่อการเรียนมากกว่าปัญหาการขาดแคลนหนังสือประกอบในห้องสมุด

ด้านกลุ่มโรงเรียน

ครูผู้สอนแยกตามหมวดวิชาต่าง ๆ มีความเห็นเกี่ยวกับกลุ่มโรงเรียนค่อนข้างสอดคล้องกันโดยเห็นว่าการจัดการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก เกือบทุกข้อและทุกกลุ่ม ดังนั้นจะขออภิปรายผลเฉพาะในบางข้อที่ครูผู้สอนหมวดวิชามีความเห็นต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ คือ ข้อที่เกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างกลุ่มโรงเรียนในแง่ความช่วยเหลือและการจัดกิจกรรม พบว่าครูผู้สอนในหมวดคหกรรมมีความเห็นเกี่ยวกับลักษณะการจัดการศึกษาในเรื่องนี้ว่า อยู่ในระดับน้อยที่สุดถึงมาก มีความแตกต่างในระดับความคิดเห็นภายในหมวดวิชาเดียวกัน ซึ่งความเห็นในระดับนี้จะใกล้เคียงกับความเห็นของครูผู้สอนในหมวดอุตสาหกรรม ซึ่งมีความเห็นในระดับน้อย ทำให้ความเห็นของสองหมวดนี้จะแตกต่างกับกลุ่มส่วนใหญ่ที่ให้ความเห็นในระดับปานกลางถึงมากในกิจกรรมด้านนี้

ด้านนักเรียนและชุมชน

ครูผู้สอนในแต่ละหมวดวิชามีความเห็นเกี่ยวกับนักเรียนและชุมชนในระดับปานกลางถึงมากที่สุด ทำให้เห็นว่าการจัดการศึกษาในด้านนี้ ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนครูผู้สอน นักเรียนและชุมชนมีความสัมพันธ์กันดี เช่นการเชิญผู้ปกครองมาประชุมชี้แจงจะอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก การเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนครูผู้สอนในหมวดวิชาเกษตรและคหกรรม จะได้รับเชิญในระดับมาก ขณะที่หมวดวิชาอุตสาหกรรมจะมีหลายระดับตั้งแต่่น้อยถึงมา ส่วนหมวดวิชาอื่น อยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง

รายละเอียดระดับความคิดเห็นแต่ละข้อของกลุ่มครูผู้สอนในแต่ละหมวดวิชา ผู้สนใจสามารถศึกษาได้จาก ตารางแสดงความคิดเห็นซึ่งได้แจกระดับไว้แยกตามหมวดวิชาที่แนบมา พร้อมกับการอภิปรายผลในที่นี้แล้ว

ตารางที่ 1-3 แสดงระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนแยกตามหมวดต่าง ๆ ด้านครูผู้สอน

ลักษณะการจัดการศึกษา	ครูผู้สอนแยกตามหมวดวิชาต่าง ๆ												
	๒๒๒๒๒๒๒๒	๒๒๒๒๒๒๒๒	๒๒๒๒๒๒๒๒	๒๒๒๒๒๒๒๒	๒๒๒๒๒๒๒๒	๒๒๒๒๒๒๒๒	๒๒๒๒๒๒๒๒	๒๒๒๒๒๒๒๒	๒๒๒๒๒๒๒๒	๒๒๒๒๒๒๒๒	๒๒๒๒๒๒๒๒	๒๒๒๒๒๒๒๒	
ด้านครูผู้สอน													
1. ผู้สอนเข้าใจ หลักการ จุดมุ่งหมาย และโครงสร้างของหลักสูตรดี	4	4	4	4	4	3	3,4	4	3	3,4	3	4	3
2. ผู้สอนมีการศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารหลักสูตรก่อนที่จะทำการสอน	4	4	4	4	4	3	3,4	3	3	3	4	4	4
3. ผู้สอนส่วนใหญ่มีการเตรียมการสอนล่วงหน้า	4	4	4	4	4	4	4	3	3	3	3,4	4,5	4
4. ผู้สอนในกลุ่มเดียวกันมีการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการพัฒนาการสอนร่วมกัน	3	3	3	3	3	3	4	3	3,4	2,3	3	4	3
5. ผู้สอนใส่ใจต่อการสอนซ่อมเสริมให้แก่นักเรียน	3	3	3	3	3	4	3	4	3	2,3	3	3	3
6. ผู้สอนได้สอนวิชาที่ตรงตามวุฒิและความถนัด	5	5	5	4	4	4	4	4	5	2,3	3	4,5	4
7. ผู้สอนแต่ละคนได้รับการเฉลี่ยชั่วโมงสอนโดยเท่าเทียมกัน	3	4	4	4	4	3	4	3	4	3	4	3	4
8. โรงเรียนมีผู้สอนในหมวดวิชาคณิตศาสตร์เพียงพอ	2	2,3	2	2	2	2	1,2,3,4	2	2,4	1,3	3	2,3	3
9. โรงเรียนมีผู้สอนในหมวดวิชาวิทยาศาสตร์เพียงพอ	3	2	2	2	2	3	4	3	4	2	2,3,4	2	3
10. โรงเรียนมีผู้สอนในหมวดวิชาสังคมศึกษาเพียงพอ	3	2	2,3	2,3	2,3	3	1	3	3	2	3	2,3	3
11. โรงเรียนมีผู้สอนในหมวดวิชาภาษาไทยเพียงพอ	3	3	3	3	3	3	1,2,3,4	2,3	2,3	3	1,2,4	3	3
12. โรงเรียนมีผู้สอนในหมวดวิชาภาษาต่างประเทศเพียงพอ	2	3	3	3	3	2	1	2	3	2	3	2,3	2

หมายเหตุ ระดับความถี่เห็น 1 = น้อยที่สุด 2 = น้อย 3 = ปานกลาง 4 = พอ 5 = มากที่สุด

ตารางที่ 13 แสดงระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนแยกตามหมวดต่าง ๆ ด้านครูผู้สอน (ต่อ)

ลักษณะการจัดการศึกษา	ครูผู้สอนแยกตามหมวดวิชาต่าง ๆ											
	ระดับประถมศึกษา	ระดับมัธยมศึกษา	ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	ระดับปริญญาตรี	ระดับปริญญาโท	ระดับปริญญาเอก	ระดับปริญญาเอก	ระดับปริญญาเอก	ระดับปริญญาเอก	ระดับปริญญาเอก	
ด้านครูผู้สอน (ต่อ)												
13. โรงเรียนมีผู้สอนในหมวดวิชาเกษตรเพียงพอ	3	3	1,2	3,4	2,3	3	3,4	3	3,4	1	4	4
14. โรงเรียนมีผู้สอนในหมวดวิชาคหกรรมเพียงพอ	3	4	3	4	3	4	4	4	2,3,4	1	1,3,4	2
15. โรงเรียนมีผู้สอนในหมวดวิชาศิลปศึกษาเพียงพอ	3	3	3	4	3	4	4	3	2,3,4	3	3	3
16. โรงเรียนมีผู้สอนในหมวดวิชาอุตสาหกรรมเพียงพอ	3	3	2	3,4	3	3,4	3	3	3,5	3	3	3
17. โรงเรียนมีผู้สอนในหมวดวิชาพลานามัยเพียงพอ	2,3	3	3	2	3	2	2	2,3	3,4,5	3	1,3,4	2

หมายเหตุ ระดับความคิดเห็น 1 = น้อยที่สุด 2 = น้อย 3 = ปานกลาง 4 = มาก 5 = มากที่สุด

ตารางที่ 14 แสดงระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนแยกตามหมวดต่าง ๆ ด้านการนิเทศภายในโรงเรียน

ลักษณะการจัดการศึกษา	ครูผู้สอนแยกตามหมวดวิชาต่าง ๆ											
	๕๒๕๕๒๕๒๕๒๕	วิทยาศาสตร์	คณิตศาสตร์	ภาษาไทย	สังคมศึกษา	สุขศึกษา	นาฏศิลป์	ศิลปะ	ดนตรี	การงานอาชีพ	การศึกษาศาสตร์	6 ๓๕
ด้านการนิเทศภายในโรงเรียน												
19. โรงเรียนมีการนิเทศและติดตามผลการสอนซ่อมเสริมจากฝ่ายวิชาการของโรงเรียน	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
20. โรงเรียนมีแผนปฏิบัติงานเกี่ยวกับกรมการศึกษานิเทศภายในโรงเรียนที่เป็นระบบ	3	3	3	3	3	3	3	3	3,4	3,4	4	3
21. โรงเรียนมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถที่จะให้คำปรึกษาหรือเป็นที่ปรึกษาการสอนในแต่ละหมวดวิชา	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3
22. โรงเรียนมีการกำหนดมาตรฐานของการนิเทศการศึกษารวมทั้งในระดับโรงเรียนและห้องเรียน	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	4	3
23. โรงเรียนมีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติการสอนเพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาโรงเรียน	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3
24. โรงเรียนมีการเผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการให้แก่ผู้สอนสม่ำเสมอ	3	2,3,4	3	3	3	3	3	3	2,4	3	4	3
25. โรงเรียนให้ความสำคัญในการจัดการประชุมสัมมนาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน	4	3	3	3	3,4	3,4	4	4	4	3	3,4	4
26. โรงเรียนเชิญวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญพิเศษจากภายนอกมาให้ความรู้เฉพาะด้านแก่ผู้สอน	3	3	2	2	3	3,4	3	3	3,4	3	3	3

หมายเหตุ ระดับความคิดเห็น 1 = น้อยที่สุด 2 = น้อย 3 = ปานกลาง 4 = มาก 5 = มากที่สุด

ตารางที่ 15 แสดงระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนแยกตามหมวดวิชาต่าง ๆ ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน

ลักษณะการจัดการศึกษา	ครูผู้สอนแยกตามหมวดวิชาต่าง ๆ																			
	๕๒๒๒๒๒๒๒๒๒	๕๒๒๒๒๒๒๒๒๒	๕๒๒๒๒๒๒๒๒๒	๕๒๒๒๒๒๒๒๒๒	๕๒๒๒๒๒๒๒๒๒	๕๒๒๒๒๒๒๒๒๒	๕๒๒๒๒๒๒๒๒๒	๕๒๒๒๒๒๒๒๒๒	๕๒๒๒๒๒๒๒๒๒	๕๒๒๒๒๒๒๒๒๒										
ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน																				
28. โรงเรียนมีการปรับปรุงหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงและความต้องการของท้องถิ่น	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
29. โรงเรียนมีการนิเทศเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรและเอกสารหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
30. โรงเรียนสามารถจัดตารางสอนได้เหมาะสมกับหลักสูตร	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
31. โรงเรียนจัดคาบเวลาสำหรับการสอนซ่อมเสริมไว้โดยเฉพาะ	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
32. โรงเรียนมีแผนการดำเนินงานด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรหลักสูตรที่ชัดเจน	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
33. ผู้สอนสนใจและให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรแก่นักเรียน	3	3,4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
34. ผู้ที่รับผิดชอบกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

หมายเหตุ ระดับความคิดเห็น 1 = น้อยที่สุด 2 = น้อย 3 = ปานกลาง 4 = มาก 5 = มากที่สุด

ตารางที่ 16 แสดงค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนแยกตามหมวดต่าง ๆ ด้านอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน และสิ่งอำนวยความสะดวก

ลักษณะการจัดการศึกษา	ครูผู้สอนแยกตามหมวดวิชาต่าง ๆ											
	ระดับประถมศึกษา	ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	ระดับปริญญาตรี	ระดับปริญญาโท	ระดับปริญญาเอก	บัณฑิตศึกษา	ปริญญาเอก	ปริญญาโท	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
ด้านอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน และสิ่งอำนวยความสะดวก												
36. โรงเรียนสามารถกำหนดหนังสือ แบบเรียน สำหรับใช้ในการเรียนการสอนได้ด้วยตนเอง	3,4	4	4	3,4	3	3,4	3	3,4	3	3,4	4	3,4
37. โรงเรียนมีสถานที่ จัดทำอุปกรณ์ที่ต้องการใช้เพียงพอ	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	3	3
38. โรงเรียนสนับสนุนการพานักเรียนไปทัศนศึกษา	2	2	3	3	2,3	2,3	2,3	2	1,2	2	3	3
39. โรงเรียนมีห้องเรียนภาคปฏิบัติในกลุ่มวิชาที่จำเป็นเพียงพอ	3	2	3	2,3,4	2,3	3	3	3	1	2,3	3,4	3
40. โรงเรียนมีงบประมาณสำหรับซื้อวัสดุमानิลิตสื่อการสอน	2	2	2	3	2	2	2	2	1,3	2	2,4	3
41. สื่อการสอนของโรงเรียนมีจำนวนเพียงพอและได้สัดส่วนกับจำนวนนักเรียน	2	2	2	2	2	2	2	2	2,3	2,3	2,3	2
42. ผู้สอนส่วนใหญ่มีทักษะและประสบการณ์ในการจัดทำสื่อและใช้สื่อการสอน	3	3	3	3,4	3	2	2	2	3	3	3	3
43. โรงเรียนมีการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อการจัดทำสื่อการสอน	2	2,3	3	3,4	3	2,3	3	3	3	3	3,4	3
44. โรงเรียนมีการติดตามและประเมินผลเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการสอนอย่างต่อเนื่อง	2	2	3	4	3	2	2	2	2	3	3,4	3

หมายเหตุ ระดับความถี่ : 1 = น้อยที่สุด 2 = น้อย 3 = ปานกลาง 4 = มาก 5 = มากที่สุด

ตารางที่ 16 แสดงระดับความคิดเห็นของผู้สอนแยกตามหมวดต่าง ๆ ด้านอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน และสิ่งอำนวยความสะดวก (ต่อ)

ลักษณะการจัดการศึกษา	ครูผู้สอนแยกตามหมวดวิชาต่าง ๆ											
	๕๒๕๒๒๒๒๒๒๒	๕๒๕๒๒๒๒๒๒๒๒	๕๒๕๒๒๒๒๒๒๒๒๒	๕๒๕๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒	๕๒๕๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒	๕๒๕๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒	๕๒๕๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒	๕๒๕๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒	๕๒๕๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒	๕๒๕๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒	๕๒๕๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒	
ด้านอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน สิ่งอำนวยความสะดวก(ต่อ)												
45. ผู้สอนส่วนใหญ่นิยมใช้สื่อการสอนมาประกอบการสอนของตน	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
46. โรงเรียนมีการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการการใช้ห้องสมุดของผู้สอนและนักเรียน	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
47. ห้องสมุดกำหนดวงปฏิบัติการให้ผู้สอนและนักเรียนได้ใช้ห้องสมุดอย่างมีประสิทธิภาพ	3	3	3	4	4	2	3	3	2,3	3	3	3
48. หนังสืออ่านประกอบหรือหนังสือค้นคว้าแต่ละวิชามีเพียงพอ	2	2	4	4	4	2	3	3	2,3	2,3	2,4	3

หมายเหตุ ระดับความคิดเห็น 1 = น้อยที่สุด 2 = น้อย 3 = ปานกลาง 4 = มาก 5 = มากที่สุด

ตารางที่ 17 แสดงระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนแยกตามหมวดต่าง ๆ ด้านกลุ่มโรงเรียน

ลักษณะการจัดการศึกษา	ครูผู้สอนแยกตามหมวดวิชาต่าง ๆ											
	๔๒๕๒๕๒๕๒๕	๔๒๕๒๕๒๕๒๕	๔๒๕๒๕๒๕๒๕	๔๒๕๒๕๒๕๒๕	๔๒๕๒๕๒๕๒๕	๔๒๕๒๕๒๕๒๕	๔๒๕๒๕๒๕๒๕	๔๒๕๒๕๒๕๒๕	๔๒๕๒๕๒๕๒๕	๔๒๕๒๕๒๕๒๕	๔๒๕๒๕๒๕๒๕	
ด้านกลุ่มโรงเรียน												
50. กลุ่มโรงเรียนมีการกำหนดแผนงาน เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติได้ชัดเจน	3	4	4	3,4	3	4	3	4	4	4	4	4
51. แผนงานที่กลุ่มโรงเรียนกำหนดเปิดโอกาสให้ผู้รับผิดชอบเข้าร่วมกำหนดแผน	3	3	4	4	3	3	3	3	3	4	3	3
53. การมอบหมายงานของกลุ่มโรงเรียนคำนึงถึงความสมัครใจของผู้ร่วมงาน	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
54. การมอบหมายงานของกลุ่มโรงเรียนได้เกิดความรับผิดชอบให้กับโรงเรียนต่าง ๆ	3	3	3	3,4	3	3	3	3	3	4	3	3
55. ก่อนมอบหมายงานได้มีการประชุมชี้แจงให้ผู้รับมอบหมายเข้าใจถึงเป้าหมายวัตถุประสงค์และวิธีการดำเนินงาน	3	3	3	4	3	3	3	3	3	4	3	3
56. แผนงานของกลุ่มโรงเรียน กำหนดระยะเวลาไว้อย่างเหมาะสม	3	3	3	3,4	3	4	3	4	3	3	4	3
57. แผนงานที่กลุ่มโรงเรียนกำหนดสอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน	3	3	3	4	3	3	3	3	3	3	3	3
58. กลุ่มโรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับมาให้แก่โรงเรียนต่าง ๆ ภายใต้วงอย่างเหมาะสม	2,3	3	3	2,3,4	3	3	3	3	3	2,4	2	3

หมายเหตุ : ๑. ๒. ๓. ๔. ๕. ๖. ๗. ๘. ๙. ๑๐. ๑๑. ๑๒. ๑๓. ๑๔. ๑๕. ๑๖. ๑๗. ๑๘. ๑๙. ๒๐. ๒๑. ๒๒. ๒๓. ๒๔. ๒๕. ๒๖. ๒๗. ๒๘. ๒๙. ๓๐. ๓๑. ๓๒. ๓๓. ๓๔. ๓๕. ๓๖. ๓๗. ๓๘. ๓๙. ๔๐. ๔๑. ๔๒. ๔๓. ๔๔. ๔๕. ๔๖. ๔๗. ๔๘. ๔๙. ๕๐. ๕๑. ๕๒. ๕๓. ๕๔. ๕๕. ๕๖. ๕๗. ๕๘. ๕๙. ๖๐. ๖๑. ๖๒. ๖๓. ๖๔. ๖๕. ๖๖. ๖๗. ๖๘. ๖๙. ๗๐. ๗๑. ๗๒. ๗๓. ๗๔. ๗๕. ๗๖. ๗๗. ๗๘. ๗๙. ๘๐. ๘๑. ๘๒. ๘๓. ๘๔. ๘๕. ๘๖. ๘๗. ๘๘. ๘๙. ๙๐. ๙๑. ๙๒. ๙๓. ๙๔. ๙๕. ๙๖. ๙๗. ๙๘. ๙๙. ๑๐๐.

ตารางที่ 17 แสดงระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนแยกตามหมวดต่าง ๆ ด้านกลุ่มโรงเรียน (ต่อ)

ลักษณะการจัดการศึกษา	ครูผู้สอนแยกตามหมวดวิชาต่าง ๆ													
	๒๕๒๕-๒๕๒๖	๒๕๒๖-๒๕๒๗	๒๕๒๗-๒๕๒๘	๒๕๒๘-๒๕๒๙	๒๕๒๙-๒๕๓๐	๒๕๓๐-๒๕๓๑	๒๕๓๑-๒๕๓๒	๒๕๓๒-๒๕๓๓	๒๕๓๓-๒๕๓๔	๒๕๓๔-๒๕๓๕				
ด้านกลุ่มโรงเรียน (ต่อ)														
59. กลุ่มโรงเรียนมีการจัดกิจกรรม เพื่อทำรายได้เพิ่มเติมให้แก่กลุ่ม	1	2	2	2	3	2	2	3	3	2	2,3	2	3	
60. กลุ่มโรงเรียนมีการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคคลให้มีความรู้ในทางวิชาการเสมอ	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	2,3	3	
61. ศึกษานิเทศก์ช่วยแก้ปัญหาการปฏิบัติงานระหว่างโรงเรียน	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	3	2	3	
62. งานของกลุ่มโรงเรียนที่มีความสัมพันธ์กับกรม ได้รับความเอาใจใส่และอำนวยความสะดวกจากกรม	3	3	3	3	2	3	3	2	2	3	2,3	2,3	3	
63. กรรมการที่ได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียนมาประชุมสม่ำเสมอ	3	3	3	3	2,3	3	3	1,2,4	3	3	3	3	3	
64. โรงเรียนในกลุ่มที่มีขนาดใหญ่ให้ความช่วยเหลือโรงเรียนที่มีขนาดเล็กในด้านทรัพยากรทางการศึกษา	3	3	3	3	2,3,4	2	3	1	3	3	2	2	3	
65. เมื่อมีการจัดกิจกรรมนักเรียนร่วมกัน โรงเรียนต่าง ๆ ในกลุ่มสนับสนุนให้คณะนักเรียนและผู้สอนเข้ามามีส่วนร่วม	4	3	3	3	3	3	3	1,3,4	3	3	2	3	3	
66. กลุ่มโรงเรียนรายงานการบริหารงานของกลุ่มให้คณาจารย์ทราบโดยทั่วถึง	2	3	3	3	4	3	3	3	3	3	2,3	2,3	3	
67. รายงานที่จัดทำขึ้นถูกต้องตามข้อเท็จจริง	3	3	3	3	3,4	3	3	3	3	3	3	3	3	

หมายเหตุ ระดับความเห็น 1 = น้อยที่สุด 2 = น้อย 3 = ปานกลาง 4 = มาก 5 = มากที่สุด

ตารางที่ 17 แสดงระดับความคิดเห็นของผู้สอนแยกตามหมวดต่าง ๆ ด้านกลุ่มโรงเรียน (ต่อ)

ลักษณะการจัดการศึกษา	ครูผู้สอนแยกตามหมวดวิชาต่าง ๆ																			
	๕๔๔๔๔๔๔๔	๕๔๔๔๔๔๔๔	๕๔๔๔๔๔๔๔	๕๔๔๔๔๔๔๔	๕๔๔๔๔๔๔๔	๕๔๔๔๔๔๔๔	๕๔๔๔๔๔๔๔	๕๔๔๔๔๔๔๔	๕๔๔๔๔๔๔๔	๕๔๔๔๔๔๔๔										
ด้านกลุ่มโรงเรียน (ต่อ)																				
68. กลุ่มโรงเรียนนำรายงานที่ได้มาปรับปรุงแผนและวิธีการดำเนินงานในครั้งต่อไป	3	3	3	3	3	3	2,4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
69. คณะกรรมการบริหารงานกลุ่มโรงเรียนได้มีการติดตาม และ ประเมินผลงานของกลุ่มโรงเรียนสม่ำเสมอ	3	3	3	3	3	3	2,3,4	3	3	3	2,3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
70. การทำงานของกลุ่มโรงเรียนส่วนใหญ่บรรลุเป้าหมายวัตถุประสงค์ และแผนที่กำหนดไว้	3	3	3	3	3	3	4	3	3	3	2,3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

หมายเหตุ ระดับความคิดเห็น 1 = น้อยที่สุด 2 = น้อย 3 = ปานกลาง 4 = มาก 5 = มากที่สุด

ตารางที่ 13 แสดงระดับความคิดเห็นของผู้สอนแยกตามหมวดต่าง ๆ ด้านนักเรียนและชุมชน

ลักษณะการจัดการศึกษา	ครูผู้สอนแยกตามหมวดวิชาต่าง ๆ									
	๕๒๕๒๒๒๒๒๒	๕๒๕๒๒๒๒๒	๕๒๕๒๒๒๒๒	๕๒๕๒๒๒๒๒	๕๒๕๒๒๒๒๒	๕๒๕๒๒๒๒๒	๕๒๕๒๒๒๒๒	๕๒๕๒๒๒๒๒	๕๒๕๒๒๒๒๒	๕๒๕๒๒๒๒๒
ด้านนักเรียนและชุมชน										
72. โรงเรียนมีการสำรวจความต้องการทางการศึกษาของนักเรียน	3	3	4	3	3	3	3	3	3	3
73. โรงเรียนจัดให้มีการตรวจสอบสุขภาพหรือมาตรการรักษาสุขภาพของนักเรียน	4	3	4	4	3	3,4	4	3	3,4	4
74. โรงเรียนจัดบริการแนะแนวให้แก่นักเรียน	4	4	4,5	4	4	4	4	3	5	4
75. โรงเรียนจัดทุนการศึกษาให้แก่นักเรียน	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
76. โรงเรียนมีการติดตามผลว่าเมื่อนักเรียนจบการศึกษาแล้ว										
นักเรียนศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพใด	4	4	4	4	4	4	4	3	3	4
77. โรงเรียนมีสิ่งตีพิมพ์ซึ่งเป็นกิจกรรมของนักเรียน เช่น วารสาร	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3
78. ครูใช้ความร่วมมือกับกิจกรรมนักเรียน	4	4	3	4	3	4	4	3	4	3
79. โรงเรียนมีกิจกรรมทางวิชาการให้นักเรียน	4	3	3,4	4	3	4	3	3	4	3
80. โรงเรียนจัดให้มีการเลือกตั้งตำแหน่งต่าง ๆ ของนักเรียนตามวิธีการของประชาธิปไตย	4	4	4,5	4	4	4	4	4	4	4
81. ผู้ปกครองช่วยดูแลความประพฤติของนักเรียนที่อยู่ในปกครอง	3	4	4	4	3	3	4	3	3	4
82. โรงเรียนเชิญผู้ปกครองมาประชุมชี้แจงเกี่ยวกับกิจกรรมของโรงเรียน	3	3	4	4	3	3	4	3	3,4	3

หมายเหตุ ระดับความคิดเห็น : ๕ = มากที่สุด ๔ = มาก ๓ = ปานกลาง ๒ = น้อย ๑ = น้อยที่สุด

ตารางที่ 18 แสดงระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนแยกตามหมวดต่าง ๆ ด้านนักเรียนและชุมชน (ต่อ)

ลักษณะการจัดการศึกษา	ครูผู้สอนแยกตามหมวดวิชาต่าง ๆ											
	๑.๒๒๒๒๒๒๒๒	๑.๒๒๒๒๒๒๒๒	๑.๒๒๒๒๒๒๒๒	๑.๒๒๒๒๒๒๒๒	๑.๒๒๒๒๒๒๒๒	๑.๒๒๒๒๒๒๒๒	๑.๒๒๒๒๒๒๒๒	๑.๒๒๒๒๒๒๒๒	๑.๒๒๒๒๒๒๒๒	๑.๒๒๒๒๒๒๒๒	๑.๒๒๒๒๒๒๒๒	
ด้านนักเรียนและชุมชน (ต่อ)												
83. โรงเรียนจัดทำสรุปผลการปฏิบัติงานในรอบปีให้ผู้ปกครองทราบ	3	3,4	3	3	3	3	4	4	2,3	3	3,4	3
84. โรงเรียนนำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ปกครองและประชาชนทั่วไปมาเป็นแนวทางปรับปรุงโรงเรียน	4	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3
85. โรงเรียนเชิญผู้ปกครองหรือประชาชนร่วมกิจกรรมของโรงเรียน	4	4	3	4	4	4	3	3	3,4	3	5	4
86. โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองหรือประชาชนใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียน	4	3	4	4	4	4	3,4	3,4	3,4	4	4	4
87. โรงเรียนจัดให้มีการพบปะสังสรรค์ระหว่างครูกับผู้ปกครอง	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
88. โรงเรียนได้รับความช่วยเหลือหรือสนับสนุนในการดำเนินการต่าง ๆ ของโรงเรียนจากสมาคมผู้ปกครอง	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
89. โรงเรียนได้รับความช่วยเหลือหรือสนับสนุนในการดำเนินการของโรงเรียนจากศิษย์เก่า	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3
90. ครูในโรงเรียนได้รับเชิญจากชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการในกิจกรรมของชุมชน	2	2	2	3	4	3	4	4	2	2,3,4	2	3

หมายเหตุ ระดับความถี่: ๑ = น้อยที่สุด 2 = น้อย 3 = ปานกลาง 4 = มาก 5 = มากที่สุด

ผู้สอนแยกตามหมวดวิชาต่าง ๆ มีดังนี้: ๒๘๒ คน แยกเป็น หมวดวิชาคณิตศาสตร์ 45 คน หมวดวิชาวิทยาศาสตร์ 46 คน หมวดวิชา สังคมศึกษา 38 คน หมวดวิชาภาษา ๘ คน
 หมวดวิชาภาษาไทย 26 คน หมวดวิชาภาษาต่างประเทศ 59 คน หมวดวิชาคหกรรม 7 คน หมวดวิชาศิลปศึกษา 5 คน
 หมวดวิชาอุตสาหกรรม 4 คน หมวดวิชาสามัญ 5 คน หมวดวิชาอื่น ๆ 37 คน

บทที่ 5 ข้อสรุปและข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการศึกษาในเขตการศึกษา 10 โดยพิจารณาจากองค์ประกอบในด้านการจัดการศึกษาที่เกี่ยวข้องกัน 6 ด้าน ประกอบด้วยด้านครูผู้สอน ด้านการนิเทศภายในโรงเรียน ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน ด้านอุปกรณ์สื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านกลุ่มโรงเรียน ด้านนักเรียนและชุมชน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามพบว่าสภาพปัญหาในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตการศึกษา 10 มีปัญหาในระดับน้อยถึงปานกลาง เพราะมีการจัดการศึกษาในด้านต่าง ๆ ครบถ้วนตามที่ได้สอบถามปัญหาการขาดแคลนงบประมาณมีในด้านการจัดการผลิตสื่อและอุปกรณ์การสอนบ้างแต่ยังไม่ถึงระดับมาก การขาดแคลนครูผู้สอนในหมวดวิชาต่าง ๆ ยังไม่ปัญหามากนัก แต่มีจุดที่ควรคำนึงถึงคือการจัดการศึกษาในหมวดวิชาที่มีลักษณะเฉพาะเนื่องจากการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาไม่ได้เน้นด้านวิชาการเพียงอย่างเดียว แต่ให้ความสำคัญกับวิชาการงานและอาชีพ ตลอดจนการฝึกประกอบอาชีพแก่นักเรียนซึ่งโรงเรียนจะต้องดำเนินการดำเนินการด้านนี้ทำให้โรงเรียนต้องใช้สถานที่เฉพาะและอุปกรณ์ที่ประกอบการศึกษา จึงทำให้เมื่องบประมาณที่ได้รับมีจำนวนไม่มากพอ โรงเรียนจึงไม่อาจเปิดสอนหรือขยายงานด้านวิชาการและอาชีพได้มากเท่าที่จุดมุ่งหมายของหลักสูตรกำหนดไว้

นอกจากนี้การจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ยังเน้นการพัฒนาผู้เรียนทางด้านจริยธรรม โดยมุ่งเน้นให้มีการเรียนการสอนที่จะทำให้ผู้เรียนเข้าในหลักธรรมและแนวปฏิบัติที่ถูกต้อง แต่การเรียนการสอนในด้านนี้ยังไม่มีรูปแบบที่ชัดเจนและการปลูกฝังจริยธรรมยังไม่ต่อเนื่อง การประสานงานระหว่างชุมชน นักเรียนและโรงเรียนมีความร่วมมือกันดีในระดับหนึ่ง แต่ยังไม่บรรลุความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ดังนั้นในสภาพสังคมปัจจุบัน ที่มีสิ่งยั่วยุให้เยาวชนประพฤติหลงทางได้มาก การจัดการศึกษาในด้านจริยธรรมจึงมีความสำคัญมากขึ้นด้วย

ปัจจุบันอาจกล่าวได้ว่า การจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตการศึกษา 10 ประสบความสำเร็จพอสมควรทั้งในแง่ปริมาณของผู้เข้าศึกษาต่อและในแง่คุณภาพของการจัดการศึกษา ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดกรมสามัญศึกษา

สิ่งที่ควรคำนึงถึงถึงกับการจัดการศึกษาเรื่องนี้ในระยะต่อไปคือ การที่แผนพัฒนาการศึกษาตั้งแต่ระยะที่ 6 มีเป้าหมายในการขยายโอกาสทางการศึกษาให้กับเยาวชนกลุ่มต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น ทำให้เกิดการขยายตัวของโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ทั้งในสังกัดกรมสามัญศึกษาและในสังกัดสำนักงานประถมศึกษา ทำให้เกิดโรงเรียนขยายในสังกัดสำนักงานประถมศึกษาขึ้น ดังจะเห็นจากจำนวนนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในปีการศึกษา 2538 พบว่า ขณะที่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในสังกัดกรมสามัญศึกษาทุกโรงเรียนในเขตการศึกษา 10 มีจำนวน 195,333 คนนั้น จำนวนนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ (โรงเรียนขยายโอกาส) มีจำนวน 68,722 คน หรือคิดเป็น 1 ต่อ 3 ของจำนวนนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นทั้งหมดในเขตการศึกษา 10

การเร่งขยายโอกาสทางการศึกษาให้กับเยาวชนแม้จะมีผลดี ทำให้เยาวชนมีโอกาสทางการศึกษาเพิ่มขึ้น แต่ก็ก่อให้เกิดปัญหาบางอย่างตามมาได้ เพราะการขยายโอกาสนี้จะต้องมาพร้อมกับการเพิ่มอาคารสถานที่ บุคลากรและวัสดุอุปกรณ์ ทำให้ต้องใช้งบประมาณเพิ่ม หากไม่สามารถจัดหาได้จะก่อให้เกิดปัญหาการขาดแคลนและเป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอน ดังที่จะพบจากปัญหาที่เกิดขึ้นจากการจัดการศึกษาระดับพื้นฐานในเขตการศึกษา 10 ที่พบว่า การขยายโอกาสในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นทำให้เกิดปัญหาติดตามมาพอสมควรกล่าวคือ

ด้านครูผู้สอน พบว่ามีปัญหามากในด้านขาดแคลนครูบางสาขาวิชา ครูสอนไม่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียนมา มีปัญหาระดับปานกลางในเรื่อง ครูไม่ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ครูไม่สามารถพัฒนาหลักสูตรตามความต้องการของท้องถิ่น จำนวนครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนมีน้อยกว่าจำนวนที่มีอยู่จริง ครูมีความรู้และประสบการณ์ในการออกข้อสอบการวัดและการประเมินผลน้อย (สองข้อนี้มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน) ครูไม่สามารถสอนให้บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร และครูสอนไม่เต็มที่ (สองข้อนี้มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน)

ด้านการนิเทศภายในโรงเรียน พบว่ามีปัญหาในด้านไม่สามารถนิเทศได้ตามแผน ขาดข้อมูลและเทคนิคการนิเทศ จำนวนผู้นิเทศไม่เพียงพอกับหน้าที่รับผิดชอบ ขาดการต่อเนื่องและไม่ได้ติดตามผล ตลอดจนขาดความรู้ ความเข้าใจในการวิเคราะห์ วิจัย และประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนจึงไม่สามารถสร้างความกระจำให้กับครูผู้สอนได้ ซึ่งทั้งหมดเป็นปัญหาในระดับปานกลาง

ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน ส่วนใหญ่มีปัญหาเกี่ยวกับรายวิชาและเนื้อหาสาระในหลักสูตรมีมากเกินไป ทำให้การเรียนการสอนไม่เป็นไปตามแผนการสอน หลักสูตรที่นำมาใช้จึงไม่บรรลุจุดมุ่งหมาย นอกจากนี้ หลักสูตรยังไม่ตอบสนองต่อความต้องการของท้องถิ่น การจัดการเรียนการสอนยังไม่เป็นไปตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้ และการดำเนินการวัดผลยังไม่เป็นไปตามหลักวิชา

ด้านอุปกรณ์สื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาในระดับมากเกี่ยวกับแหล่งวิทยาการในการเรียนรู้ที่จำเป็นของโรงเรียน เช่นห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ยังไม่เพียงพอและไม่ได้มาตรฐาน สื่อการเรียนการสอนส่งมาล่าช้า และขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนที่จำเป็นต้องใช้ประกอบการเรียนการสอน มีปัญหาในระดับปานกลางในเรื่องสื่อการเรียนการสอนที่ได้รับจัดสรรไม่เป็นไปตามความต้องการและสื่อการเรียนการสอนที่ได้รับจัดสรรมีคุณภาพต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนด นอกจากนี้ยังขาดแคลนอาคารเรียน อาคารประกอบการฝึกการงานอาชีพ ขาดระบบการจัดเก็บสื่ออุปกรณ์ที่สะดวกต่อการนำมาใช้

ด้านกลุ่มโรงเรียน พบว่ามีปัญหาเกี่ยวกับกลุ่มโรงเรียนขาดแคลนบุคลากรที่จะให้บริการด้านวิชาการแก่กลุ่มโรงเรียน มีความร่วมมือในกลุ่มโรงเรียนน้อย พื้นที่บริการห่างไกลทำให้งานล่าช้าไม่ต่อเนื่อง วิชาการของกลุ่มโรงเรียนขาดความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร ขาดการติดตามผลของสภาพปัญหาดังกล่าวทำให้กลุ่มโรงเรียนไม่สามารถปฏิบัติตามบทบาท หน้าที่และภารกิจให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

ด้านนักเรียนและชุมชน พบว่านักเรียนบางส่วนมีปัญหาขาดเรียนไปช่วยผู้ปกครองประกอบอาชีพ นักเรียนมีสุขภาพอนามัยต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานของกรมอนามัย และยังมีปัญหาที่บางโรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่ไม่เอื้อต่อการเรียนการสอน

จะเห็นว่าการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตการศึกษา 10 จะมีปัญหามากกว่าในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตเดียวกันค่อนข้างมาก ซึ่งส่วนหนึ่งอาจเกิดจากจำนวนนักเรียน การบริหารจัดการ ตลอดจนงบประมาณที่แต่ละส่วนงานได้รับ ผู้สนใจเกี่ยวกับสภาพปัญหาของการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถศึกษาเพิ่มจากตารางในภาคผนวกของงานวิจัยฉบับนี้

ดังนั้นข้อเสนอแนะที่คณะผู้วิจัยขอเสนอคือ การปฏิรูปการศึกษาที่เกิดขึ้นในรูปแบบของพื้นที่การศึกษา ควรมีการจัดระบบข้อมูลที่เป็นปัจจุบันของจำนวนนักเรียน ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาทั้งตอนต้นและตอนปลาย ในส่วนการศึกษาต่าง ๆ ให้เชื่อมโยงกันทั้งระบบ เพื่อช่วยเอื้อต่อการวางแผนการศึกษาในอนาคต ที่จะทำให้การวางแผนจัดการศึกษาประสบความสำเร็จทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ เพื่อประโยชน์จะได้ติดต่อเยาวชนของชาติทุกคน จะได้มีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน

บรรณานุกรม

- กุลภัสสร ชินตระกูลรัตน์. การเปรียบเทียบสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับการจัดสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 วิทยานิพนธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2533.
- ชินษฐา เห็นดี. การดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามระเบียบกระทรวงการศึกษาธิการ ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2525 ในเขตการศึกษา 10 วิทยานิพนธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2529.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. สำนักงาน. แผนดำเนินงานโครงการนำร่องขยายการศึกษาภาคบังคับ ปีงบประมาณ 2534 โรงพิมพ์การศาสนา : กทม. 2534 (59 หน้า).
- _____. โครงการนำร่องขยายการศึกษาภาคบังคับ: รายงานประจำปี 2533 เอกสารอัดสำเนา 2534 (64 หน้า).
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. รายงานการศึกษาข้อมูลสำหรับการพัฒนาการศึกษาในอนาคต : สภาพหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน มปป. 66 หน้า อัดสำเนา.
- _____. ผลการพัฒนาการศึกษาและแนวทางการพัฒนาการศึกษาในอนาคต 2531.
- _____. รายงานการวิจัย เรื่องประสิทธิภาพของการมัธยมศึกษา พันนี้พับลิชชิ่ง 2530.
- _____. รายงานผลการสัมมนาเรื่อง ทัศนะใหม่และทศวรรษใหม่ของการศึกษาในอนาคต สำนักนายกรัฐมนตรี เอกสารอัดสำเนา 2533. 11 หน้า .
- _____. สรุปการสัมมนาทิศทางการศึกษาไทย ผลการพัฒนาการศึกษาและแนวทางการพัฒนาการศึกษาในอนาคต. สำนักนายกรัฐมนตรี จัดที่โรงแรมเอเชีย พัทยา ชลบุรี 28-29 เมย. 2531 เอกสารอัดสำเนา มปป.
- คณะครุศาสตร์. "การวิจัยและพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูให้มีสมรรถภาพที่พึงประสงค์ ตามหลักสูตรระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา" วารสารการวิจัยทางการศึกษา เล่มที่ 19 ฉบับที่ 2 เมษายน - มิถุนายน, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2532.

- จตุรรัตน์ ตั้งสุวรรณพานิช. การศึกษาการดำเนินงานของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามโครงการการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 เพื่อประกอบอาชีพอิสระ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ วิทยานิพนธ์ คุรุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2532.
- เจษฎา แซ่มประเสริฐ. แนวทางการจัดการศึกษาอาชีพอิสระในโรงเรียนมัธยมศึกษา ระดับตำบล วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร 2525.
- จินตนา ดิษฐ์แย้ม. "การสังเคราะห์การจัดการในโรงเรียน" วารสารวิจัยทางการศึกษา เล่มที่ 20 ฉบับที่ 1 มกราคม - มีนาคม 2533.
- ชนิดา รักษ์พลเมืองและคณะ. รายงานการวิจัยเรื่องแนวโน้มการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียนในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาฉบับที่ 6 และ 7 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2527.
- ดวงเดือน พิศาลบุตร. ประวัติการศึกษา (ฉบับย่อ) แผนกวิชาสารัตถศึกษา คณะคุรุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เอกสารอัดสำเนา ม.ป.ป.
- ทัศนีย์ พงษ์ผาน. "การศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูและการเปลี่ยนแปลงด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เจตคติเชิงวิทยาศาสตร์และแนวคิดในการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 จากโรงเรียนที่มีความพร้อมในการสอนวิทยาศาสตร์ ตามหลักสูตร สสวท. จังหวัดอุบลราชธานี ปีการศึกษา 2524" วิทยานิพนธ์ มศว. มหาสารคาม 2525.
- ทัศนีย์ บุญเต็มและคณะ. ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์กับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น 2526.
- นิคม อรรถอำนวย. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์เกี่ยวกับกระบวนการบริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 10 วิทยานิพนธ์ คุรุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2532.
- นัยนา ทองดี. กระบวนการบริหารงานกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในส่วนภูมิภาค วิทยานิพนธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2526.
- บุญทวี วิทยาคุณ. การศึกษาเชิงประเมิณการปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2529 ของครูโรงเรียนรัฐบาลและครูโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 11 วิทยานิพนธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2530.

บวร สุวรรณธาดา. การศึกษาบทบาทหน้าที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังทางวิชาการ
ของหัวหน้าหมวดวิชาวิทยาศาสตร์ ตามทฤษฎีของผู้บริหารโรงเรียน ผู้
ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาวิทยาศาสตร์ และครูผู้สอนวิชา
วิทยาศาสตร์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา
10 ปีการศึกษา 2526 วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ประสานมิตร)
2528.

บำเพ็ญ โมตรีโสภณ. สภาพ ความต้องการ และปัญหาเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนของครู
ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในระดับตำบล วิทยานิพนธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2531.

ประจวบ วัจนะรัตน์. งานบริหารการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 7
วิทยานิพนธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2520.

ประเสริฐ ไชยวิชิตกุล. สภาพและปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านวิชาการของคณะ
กรรมการบริหาร กลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
เขตการศึกษา 9 วิทยานิพนธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2535.

พัชรินทร์ จินดาหลวง. การวิเคราะห์ตัวประกอบที่สัมพันธ์กับขวัญในการปฏิบัติงานของ
ครูกรมสามัญศึกษาในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วิทยานิพนธ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2529.

เพ็ญรำไพ รามบุตร. การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงาน ความสัมพันธ์ระหว่างโรง
เรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษา
เขตการศึกษา 8 วิทยานิพนธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2537.

วิชาการ กรม. รายงานการวิจัยการจัดการศึกษาระดับประถม มัธยม และอาชีวศึกษาของ
ไทยในทศวรรษหน้าที่สอดคล้องกับลักษณะการเปลี่ยนแปลงทางสังคม
โรงพิมพ์คุรุสภา 2534.

_____ . รายงานการวิจัยเรื่องการวิจัยสังเคราะห์กระบวนการหลักสูตรมัธยมศึกษา
ตอนต้น พุทธศักราช 2521. โรงพิมพ์การศาสนา 2532.

_____ . รายงานการวิจัยเรื่องการวิจัยสังเคราะห์กระบวนการหลักสูตรมัธยมศึกษา
ตอนปลาย พุทธศักราช 2524 โรงพิมพ์การศาสนา 2532.

_____ . รายงานการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการ
ศึกษา 2530 โรงพิมพ์คุรุสภา 2533.

วิชาการ กรม, "การวิจัยสังเคราะห์กระบวนการหลักสูตร หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524". วารสารวิจัยทางการศึกษา เล่มที่ 19 ฉบับที่ 2 เมษายน - มิถุนายน 2532.

ศิริชัย อนันต์ผล. สภาพและปัญหา การพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 วิทยานิพนธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2535.

ภาคผนวก

ตารางที่ 19 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่งของกลุ่มตัวอย่าง และจังหวัด

จังหวัด	อุบลราชธานี	ร้อยเอ็ด	กาฬสินธุ์	มหาสารคาม	มุกดาหาร	นครพนม	ยโสธร	อำนาจเจริญ	รวม
จำนวนอำเภอ	20	18	14	10	7	10	9	6	94
25%	6	5	4	3	2	2	2	2	26
ผู้ปฏิบัติงานนอกโรงเรียน	26	22	18	14	10	10	10	10	120
ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน	480	400	320	240	160	160	160	160	2,080
รวมกลุ่มตัวอย่าง	506	422	338	254	170	170	170	170	2,200
จำนวนที่ได้รับคือ	427	383	323	231	148	138	145	143	1,938

ผู้ปฏิบัติงานนอกโรงเรียน หมายถึง

ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด	จังหวัดละ	1 คน
ผู้ช่วยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด	จังหวัดละ	1 คน
หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ	อำเภอละ	1 คน
ผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ	อำเภอละ	1 คน
ศึกษานิเทศน์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	ตามจำนวนอำเภอ	
ศึกษานิเทศน์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ	อำเภอละ	1 คน

ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน หมายถึง

ผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่	อำเภอละ	20 คน
ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่	อำเภอละ	20 คน
ครูหรืออาจารย์ในโรงเรียน	โรงเรียนละ	2 คน

ตารางที่ 20 จำนวนและร้อยละด้านครูผู้สอนของผู้ที่เห็นด้วยว่าครูสอนไม่เต็มที่ เนื่องจากสาเหตุในแต่ละข้อ
จำแนกตามตำแหน่งในปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง

สาเหตุของปัญหา	ผู้ปฏิบัติงานนอกโรงเรียน		ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน		รวม		อันดับที่
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
สาเหตุครูสอนไม่เต็มที่							
1. ครูต้องทำงานธุรการหรืองานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย	105	93.8	1,556	93.1	1,661	93.2	2
2. ครูมีปัญหาทางเศรษฐกิจ	104	94.5	1,564	94.6	1,668	93.6	1
3. ครูขาดความรับผิดชอบ	63	57.3	808	49.3	871	49.8	4
4. ครูสอนหลายวิชาเกินไป	101	91.8	1,508	91.5	1,609	91.5	3

ตารางที่ 21 จำนวนและร้อยละด้านครูผู้สอนของผู้ที่เห็นด้วยว่าขาดแคลนครูบางสาขาวิชา
เนื่องจากสาเหตุในแต่ละข้อจำแนกตามตำแหน่งในปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง

สาเหตุของปัญหา	ผู้ปฏิบัติงานนอกโรงเรียน		ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน		รวม		อันดับที่
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
สาเหตุที่ขาดแคลนครูบางสาขา							
1. หน่วยงานที่รับผิดชอบไม่เห็นความสำคัญของการจัดครูตามสาขาวิชา	92	85.2	1,370	85.3	1,462	85.3	2
2. การบรรจุครู โยกย้ายครู ไม่สอดคล้องกับการขาดแคลนหรือตามความต้องการของโรงเรียน	108	93.9	1,554	92.7	1,662	92.7	1
3. สถาบันที่ผลิตครูผลิตครูได้น้อย กว่าความต้องการในสาขาวิชานั้น	47	41.2	730	44.3	777	41.1	3

ตารางที่ 2.2 จำนวนและร้อยละ ด้านครูผู้สอนของผู้ที่เห็นด้วยว่าครูสอนไม่ตรงกับสาขาวิชา
ที่เรียนมา เนื่องจากสาเหตุในแต่ละข้อจำแนกตามตำแหน่งในปัจจุบันของกลุ่ม
ตัวอย่าง

สาเหตุของปัญหา	ผู้ปฏิบัติงานนอกโรงเรียน		ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน		รวม		อันดับที่
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
สาเหตุที่ครูสอนไม่ตรงกับสาขา วิชาที่เรียนมา							
1. จำนวนครูในโรงเรียนมีน้อยนอก จากนั้นยังถูกยืมไปช่วยราชการ ที่อื่น	93	82.3	1,460	88.0	1,553	87.6	1

ตารางที่ 2.3 จำนวนและร้อยละด้านครูผู้สอนของผู้ที่เห็นด้วยว่าครูไม่สามารถพัฒนาหลักสูตร
ตามความต้องการของท้องถิ่น เนื่องจากสาเหตุในแต่ละข้อจำแนกตามตำแหน่งใน
ปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง

สาเหตุของปัญหา	ผู้ปฏิบัติงานนอกโรงเรียน		ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน		รวม		อันดับที่
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
สาเหตุที่ครูสอนไม่สามารถพัฒนา หลักสูตรตามความต้องการของ ท้องถิ่น							
1. ไม่เข้าใจจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และแนวทางการพัฒนา	65	57.0	1,025	62.3	1,090	62.3	3
2. ขาดความรู้ ความสามารถในการ จัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับท้อง ถิ่น	78	69.0	1,139	70.1	1,217	70.0	2
3. ขาดสิ่งจูงใจในการที่จะพัฒนา หลักสูตรให้สัมฤทธิ์ผล	97	89.0	1,410	83.1	1,507	88.1	1

ตารางที่ 24 จำนวนและร้อยละด้านผู้บริหารของผู้ที่เห็นด้วยว่าผู้บริหารมีความรู้และทักษะในการทำงานน้อย เนื่องจากสาเหตุในแต่ละข้อจำแนกตามตำแหน่งในปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง

สาเหตุของปัญหา	ผู้ปฏิบัติงานนอกโรงเรียน		ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน		รวม		อันดับที่
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
สาเหตุที่ผู้บริหารมีความรู้และทักษะในการทำงานน้อย							
1. การคัดเลือกผู้บริหารเข้าสู่ตำแหน่งยังได้บุคคลที่มีคุณภาพไม่เพียงพอ	80	73.4	1,156	69.4	1,236	69.7	2
2. ผู้บริหารขาดวิสัยทัศน์ในการพัฒนางาน	73	70.2	1,131	71.0	1,204	71.0	1

ตารางที่ 25 จำนวนและร้อยละด้านผู้บริหารของผู้ที่เห็นด้วยว่าผู้บริหารงานไม่บริหารงานอย่างจริงจัง เนื่องจากสาเหตุในแต่ละข้อจำแนกตามตำแหน่งในปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง

สาเหตุของปัญหา	ผู้ปฏิบัติงานนอกโรงเรียน		ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน		รวม		อันดับที่
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
สาเหตุที่ผู้บริหารไม่บริหารงานวิชาการอย่างจริงจัง							
1. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์และความรู้ด้านวิชาการน้อย	65	59.6	924	57.2	989	57.4	2
2. ผู้บริหารให้ความสำคัญแก่งานวิชาการน้อยกว่าด้านอื่น	68	54.2	973	60.9	1,031	60.5	1

ตารางที่ 26 จำนวนและร้อยละด้านผู้บริหารของผู้ที่เห็นด้วยว่าผู้บริหารไม่มีการนิเทศภายในที่เป็นระบบ และประสิทธิภาพ เนื่องจากสาเหตุในแต่ละข้อจำแนกตามตำแหน่งในปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง

สาเหตุของปัญหา	ผู้ปฏิบัติงานนอกโรงเรียน		ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน		รวม		อันดับที่
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
สาเหตุที่ผู้บริหารไม่มีการนิเทศภายในที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ							
1. ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของการนิเทศ	49	46.2	861	51.3	910	51.0	2
2. ผู้บริหารขาดความรู้ความเข้าใจในเทคนิคการนิเทศ	50	46.7	859	52.4	909	52.0	1

ตารางที่ 27 จำนวนและร้อยละด้านผู้บริหารของผู้ที่เห็นด้วยว่าผู้บริหารทำงานน้อยกว่าหน้าที่รับผิดชอบ เนื่องจากสาเหตุในแต่ละข้อจำแนกตามตำแหน่งในปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง

สาเหตุของปัญหา	ผู้ปฏิบัติงานนอกโรงเรียน		ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน		รวม		อันดับที่
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
สาเหตุที่ผู้บริหารทำงานน้อยกว่าหน้าที่รับผิดชอบ							
1. ผู้บริหารขาดขวัญและกำลังใจ	66	61.7	872	53.0	938	53.5	3
2. ผู้บริหารไม่อยู่ในโรงเรียนเนื่องจากไปหารายได้พิเศษ และ/หรือ ปฏิบัติตนใกล้ชิดผู้บริหารระดับสูงเพื่อหวังผลตอบแทน	43	40.6	742	44.7	785	44.5	1
3. ผู้บริหารไม่นำแผนงาน/โครงการที่วางไว้มาปฏิบัติอย่างจริงจัง	78	72.9	1,111	67.4	1,189	67.7	2
4. ผู้บริหารประสบปัญหาด้านเศรษฐกิจ	71	66.4	1,141	69.7	1,212	69.5	1

ตารางที่ 28 จำนวนและร้อยละด้านผู้บริหารของผู้ที่เห็นด้วยว่าผู้บริหารประพฤติไม่เป็นตัวอย่างที่ดี เนื่องจากสาเหตุในแต่ละข้อจำแนกตามตำแหน่งในปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง

สาเหตุของปัญหา	ผู้ปฏิบัติงานนอกโรงเรียน		ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน		รวม		อันดับที่
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
สาเหตุที่ผู้บริหารประพฤติตนไม่เป็นตัวอย่างที่ดี							
1. มีค่านิยมที่ไม่เหมาะสมในด้านวัตถุ มีหนี้สิน	60	55.6	975	59.7	1,035	59.4	1
2. ขาดคุณธรรม จริยธรรม เช่น มีปัญหาชู้สาว มัวเมาอบายมุข	47	44.3	713	43.9	760	43.9	2
3. มุ่งประโยชน์ส่วนตน เช่น วิธีการบังคับครูในทางธุรกิจ	36	35.3	577	37.0	613	36.9	3

ตารางที่ 29 จำนวนและร้อยละด้านนักเรียนของผู้ที่เห็นด้วยว่านักเรียนไม่ตั้งใจเรียนอย่างจริงจัง เนื่องจากสาเหตุในแต่ละข้อจำแนกตามตำแหน่งปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง

สาเหตุของปัญหา	ผู้ปฏิบัติงานนอกโรงเรียน		ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน		รวม		อันดับที่
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
สาเหตุที่นักเรียนไม่ตั้งใจเรียนอย่างจริงจัง							
1. นักเรียนขาดแรงจูงใจ	88	79.3	1,306	78.3	1,394	78.4	2
2. นักเรียนไม่เข้าใจ	95	84.8	1,347	82.9	1,442	83.0	1

ตารางที่ 30 จำนวนและร้อยละด้านนักเรียนของผู้ที่เห็นด้วยว่านักเรียนขาดเรียนเพื่อไปช่วยผู้ปกครองประกอบอาชีพ เนื่องจากสาเหตุในแต่ละข้อจำแนกตามตำแหน่งในปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง

สาเหตุของปัญหา	ผู้ปฏิบัติงานนอกโรงเรียน		ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน		รวม		อันดับที่
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
สาเหตุที่นักเรียนขาดเรียนเพื่อไปช่วยผู้ปกครองประกอบอาชีพ							
1. ขาดแรงงานในครอบครัว	74	66.7	1,104	66.5	1,178	66.5	2
2. พ่อแม่ต้องไปประกอบอาชีพนอกท้องถิ่นเป็นเวลานาน	91	82.0	1,350	81.2	1,441	81.2	1

ตารางที่ 31 จำนวนและร้อยละด้านหลักสูตรการเรียนการสอนของผู้ที่เห็นด้วยว่าหลักสูตรไม่สนองต่อความต้องการของท้องถิ่น เนื่องจากสาเหตุในแต่ละข้อจำแนกตามตำแหน่งปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง

สาเหตุของปัญหา	ผู้ปฏิบัติงานนอกโรงเรียน		ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน		รวม		อันดับที่
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
สาเหตุที่หลักสูตรไม่สนองต่อความต้องการของท้องถิ่น							
1. จัดหลักสูตรจากสวนกลาง	95	88.8	1,404	85.9	1,499	86.1	1
2. โรงเรียนไม่ดำเนินการสร้างหลักสูตรให้สนองความต้องการของท้องถิ่น	83	76.1	1,260	73.6	1,343	78.4	2
3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในท้องถิ่น	82	77.4	1,224	76.5	1,306	77.0	3

ตารางที่ 32 จำนวนและร้อยละด้านหลักสูตรการเรียนการสอนของผู้ที่เห็นด้วยว่าการจัดการเรียนการสอนยังไม่เป็นไปตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้ เนื่องจากสาเหตุในแต่ละข้อจำแนกตามตำแหน่งปัจจุบัน

สาเหตุของปัญหา	ผู้ปฏิบัติงานนอกโรงเรียน		ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน		รวม		อันดับที่
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
สาเหตุการจัดการเรียนการสอนไม่เป็นไปตามจุดประสงค์การเรียนรู้							
1. ครูสอนเพียงให้จับตามเนื้อหาแต่ไม่เน้นทักษะกระบวนการ	83	74.1	1,361	82.5	1,444	82.0	2
2. ครูทำแผนการสอนไว้เพื่อให้ผู้นิเทศน์ตรวจ แต่ไม่ได้มุ่งนำไปสอนจริง	88	78.6	1,407	84.9	1,495	84.5	1
3. ครูสอนโดยยึดครูเป็นศูนย์กลาง	67	62.0	1,098	69.1	1,165	68.7	3

ตารางที่ 33 จำนวนและร้อยละด้านหลักสูตรการเรียนการสอนของผู้ที่เห็นด้วยว่าการดำเนินการวัดผลยังไม่เป็นไปหลักวิชา เนื่องจากสาเหตุในแต่ละข้อจำแนกตามตำแหน่งปัจจุบัน

สาเหตุของปัญหา	ผู้ปฏิบัติงานนอกโรงเรียน		ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน		รวม		อันดับที่
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
สาเหตุการดำเนินการวัดผลไม่เป็นไปตามหลักวิชา							
1. ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการวิเคราะห์เนื้อหาที่จุดประสงค์การเรียนรู้	75	67.0	1,216	73.7	1,291	73.2	4
2. ครูไม่ได้รับการฝึกการวัดและประเมินผลในระดับที่สามารถปฏิบัติได้ดี	78	70.9	1,235	76.1	1,313	75.8	3
3. ไม่มีการกำกับติดตามผลการวัดของครูอย่างต่อเนื่องและจริงจัง	83	75.5	1,330	81.5	1,413	81.1	2
4. ครูขาดเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ที่เป็นมาตรฐาน	89	79.5	1,398	85.5	1,487	85.1	1

ตารางที่ 34 จำนวนและร้อยละด้านหลักสูตรการเรียนการสอนของผู้ที่เห็นด้วยว่าหลักสูตร
ที่นำไปใช้ไม่บรรลุจุดหมาย เนื่องจากสาเหตุในแต่ละข้อจำแนกตามตำแหน่งปัจจุบัน
ของกลุ่มตัวอย่าง

สาเหตุของปัญหา	ผู้ปฏิบัติงานนอกโรงเรียน		ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน		รวม		อันดับที่
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
สาเหตุที่หลักสูตรที่นำไปใช้ไม่บรรลุจุดหมาย							
1. กำหนดเป้าหมายการใช้งานหลักสูตรและกระบวนการไว้สูงเกินไป	88	80.0	1,357	83.3	1,445	82.0	1
2. บุคลากรที่จัดการศึกษาไม่ให้ความสนใจหลักสูตรและนำไปใช้อย่างจริงจัง	89	81.7	1,312	79.8	1,401	79.9	3
3. ครูไม่ใช้สื่อประกอบการสอน	81	73.0	1,249	75.4	1,330	75.2	4
4. ครูไม่ผลิตสื่อประกอบการสอนตามที่ระบุไว้ในแผนการสอน	85	77.3	1,363	82.6	1,448	82.3	2

ตารางที่ 35 จำนวนและร้อยละด้านอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนของผู้ที่เห็นด้วยว่าสื่อ
การเรียนการสอนได้รับจัดสรรมีคุณภาพต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดหรือ
ไม่เป็นไปตามความต้องการ เนื่องจากสาเหตุในแต่ละข้อจำแนกตามตำแหน่งปัจจุบัน
ของกลุ่มตัวอย่าง

สาเหตุของปัญหา	ผู้ปฏิบัติงานนอกโรงเรียน		ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน		รวม		อันดับที่
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
สาเหตุสื่อการเรียนการสอนที่ได้รับจัดสรรมีคุณภาพต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด หรือไม่เป็นไปตามความต้องการ							
1. จัดซื้อจากส่วนกลาง และ/หรือ บริษัทที่ได้รับการประมูลส่งมอบอุปกรณ์สื่อที่ไม่มีคุณภาพ	92	84.4	1,411	86.4	1,503	86.2	1
2. จัดซื้อจากส่วนกลางไม่ตรงกับความต้องการของครูผู้ใช้	95	85.6	1,419	87.8	1,514	86.2	2

ตารางที่ 36 จำนวนและร้อยละด้านอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนของผู้ที่เห็นด้วยว่า
ขาดแคลนอุปกรณ์สื่อการเรียนการสอนที่จำเป็นต้องใช้ประกอบการเรียนการสอน
เนื่องจากสาเหตุในแต่ละข้อจำแนกตามตำแหน่งปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง

สาเหตุของปัญหา	ผู้ปฏิบัติงานนอกโรงเรียน		ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน		รวม		อันดับที่
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
สาเหตุที่ขาดแคลนอุปกรณ์สื่อการเรียนการสอนที่จำเป็นต้องใช้ประกอบการสอน							
1. ไม่มีวัสดุฝึกในการจัดทำเตรียมการสอน สอบ และซ่อมเสริม	87	79.8	1,349	82.7	1,436	82.5	3
2. งบประมาณที่จัดสรรให้เป็นราย							
3. หัวน้อยเกินไป	98	93.3	1,525	92.4	1,623	92.5	1
3. ไม่มีงบประมาณบำรุงรักษา	92	87.6	1,345	87.3	1,437	87.4	2

ตารางที่ 37 จำนวนและร้อยละด้านชุมชนและสิ่งแวดล้อมของผู้ที่เห็นด้วยว่าสภาพแวดล้อมรอบ
โรงเรียนเป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน เนื่องจากสาเหตุในแต่ละข้อจำแนกตามตำแหน่ง
ในปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง

สาเหตุของปัญหา	ผู้ปฏิบัติงานนอกโรงเรียน		ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน		รวม		อันดับที่
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
สาเหตุที่สภาพแวดล้อมรอบโรงเรียนเป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน							
1. ขาดข้อกำหนดเกี่ยวกับเขตสถานที่ตั้งของหน่วยงานการศึกษา	55	49.5	934	56.9	989	56.4	1
2. มีแหล่งอบายมุขอยู่ใกล้โรงเรียน	41	37.3	618	37.9	659	37.9	2

ตารางที่ 38 จำนวนและร้อยละด้านชุมชนและสิ่งแวดล้อมของผู้ที่เห็นด้วยว่าชุมชนที่นักเรียนอยู่
 ดิตอบายมุข เนื่องจากสาเหตุในแต่ละข้อจำแนกตามตำแหน่งในปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง

สาเหตุของปัญหา	ผู้ปฏิบัติงานนอกโรงเรียน		ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน		รวม		อันดับที่
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
สาเหตุที่ชุมชนนักเรียนอยู่ติด อบายมุข							
1. การประกอบอาชีพสุจริตใน หมู่บ้านยังไม่ได้ผล	70	65.4	1,006	61.8	1,076	62.0	2
2. ในชุมชนมีค่านิยมเกี่ยวกับ การใช้เวลาว่างที่ผิด เช่น ชอบเล่นการพนัน	86	78.2	1,262	76.7	1,348	76.8	1
3. นักเรียนหนีเรียน ขาดเรียน ไป เล่นสนุกเกอร์ ไพ่ ไฮโล มวยตู้ ฯลฯ และใช้เวลาว่างไม่เกิด ประโยชน์	48	45.3	722	44.0	770	44.1	3

ตารางที่ 39 จำนวนและร้อยละด้านชุมชนและสิ่งแวดล้อมของผู้ที่เห็นด้วยว่าสภาพแวดล้อมในโรงเรียน
 เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน เนื่องจากสาเหตุในแต่ละข้อจำแนกตามตำแหน่งในปัจจุบัน
 ของกลุ่มตัวอย่าง

สาเหตุของปัญหา	ผู้ปฏิบัติงานนอกโรงเรียน		ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน		รวม		อันดับที่
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
สาเหตุที่สภาพสิ่งแวดล้อม ในโรงเรียนเป็นอุปสรรคต่อ การเรียนการสอน							
1. ระบบสาธารณูปโภคไม่มี คุณภาพ	77	71.3	1,162	70.9	1,239	70.9	1
2. การอนามัยในโรงเรียนไม่ถูก สุขลักษณะ	67	60.9	998	61.3	1,065	61.2	2

ตารางที่ 40 จำนวนและร้อยละด้านศึกษานิเทศก์ของผู้ที่เห็นด้วยว่าไม่สามารถนิเทศได้ตามแผนหรือ
ปฏิทินการนิเทศ เนื่องจากสาเหตุในแต่ละข้อจำแนกตามตำแหน่งในปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง

สาเหตุของปัญหา	ผู้ปฏิบัติงานนอกโรงเรียน		ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน		รวม		อันดับที่
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
สาเหตุที่ไม่สามารถนิเทศได้ ตามแผนและปฏิทินการนิเทศ							
1. บุคลากรมีน้อย	53	49.1	833	53.2	886	52.9	3
2. ขาดยานพาหนะ	76	69.1	1,318	80.3	1,394	79.6	1
3. งบประมาณไม่เพียงพอ	80	74.8	1,213	76.5	1,293	76.4	2

ตารางที่ 41 จำนวนและร้อยละด้านศึกษานิเทศก์ของผู้ที่เห็นด้วยว่าขาดการจัดเก็บข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน
และเป็นระบบทำให้ไม่สามารถใช้ข้อมูลตามที่ต้องการ เนื่องจากสาเหตุในแต่ละข้อจำแนก
ตามตำแหน่งในปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง

สาเหตุของปัญหา	ผู้ปฏิบัติงานนอกโรงเรียน		ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน		รวม		อันดับที่
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
สาเหตุที่ขาดการจัดเก็บข้อมูล ที่เป็นปัจจุบันและเป็นระบบ ทำให้ไม่สามารถใช้ข้อมูลตาม ที่ต้องการ							
1. ศึกษานิเทศก์ขาดความรู้ความ เข้าใจในการจัดระบบงาน	50	46.3	861	53.8	911	53.3	3
2. ศึกษานิเทศก์มีภาระกิจมาก จึงไม่มีเวลาจัดข้อมูลต่าง ๆ	64	58.7	1,033	64.6	1,097	64.2	2
3. ขาดสื่อประเภทฐานข้อมูล เช่น คอมพิวเตอร์ และระบบ สารสนเทศ	94	87.9	1,385	85.9	1,479	86.0	1

ตารางที่ 42 จำนวนและร้อยละด้านศึกษานิเทศก์ของผู้ที่เห็นด้วยว่าศึกษานิเทศก์ขาดความรู้ความสามารถในการนิเทศการวิเคราะห์และประเมินผลจึงไม่สามารถให้ความกระจ่างแก่ครูได้ เนื่องจากสาเหตุในแต่ละข้อจำแนกตามตำแหน่งในปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง

สาเหตุของปัญหา	ผู้ปฏิบัติงานนอกโรงเรียน		ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน		รวม		อันดับที่
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
สาเหตุที่ศึกษานิเทศก์ขาดความรู้ความสามารถในการนิเทศวิเคราะห์วิจัยและประเมินผลจึงไม่สามารถให้ความกระจ่างแก่ครูได้							
1. ศึกษานิเทศก์ขาดการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม	68	63.0	1,073	65.8	1,141	65.6	3
2. ศึกษานิเทศก์ขาดความกระตือรือร้นในการทำงาน	77	72.0	1,158	71.0	1,235	71.1	1
3. ศึกษานิเทศก์ขาดขวัญและกำลังใจในการทำงาน	77	72.6	1,087	69.2	1,164	69.5	2

ตารางที่ 43 จำนวนและร้อยละด้านศึกษานิเทศก์ของผู้ที่เห็นด้วยว่าศึกษานิเทศก์มีรายได้น้อย เนื่องจากสาเหตุในแต่ละข้อจำแนกตามตำแหน่งในปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง

สาเหตุของปัญหา	ผู้ปฏิบัติงานนอกโรงเรียน		ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน		รวม		อันดับที่
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
สาเหตุที่ศึกษานิเทศก์มีรายได้น้อย							
1. ศึกษานิเทศก์ได้รับเงินเดือนไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง	60	55.6	774	47.3	834	47.8	1

ตารางที่ 4/4 จำนวนและร้อยละของผู้ที่เห็นด้วยกับแนวทางแก้ปัญหาครูสอนไม่เต็มที่
 จำแนกตามสาเหตุของปัญหาและตำแหน่งปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง

สาเหตุของปัญหา	แนวทางแก้ไขปัญหา	ผู้ปฏิบัติงานนอกโรงเรียน		ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ครูต้องทำงานธุรการหรืองานอื่นที่ได้รับมอบหมาย	1. ไม่มีครูสายสนับสนุนการสอน เช่น ธุรการ						
	2. เพิ่มสวัสดิการ	118	99.2	1,715	98.3	1,833	98.3
	3. จ่ายเงินค่าตอบแทนกรณีสอนเกินเกณฑ์	110	97.3	1,538	95.9	1,648	96.0
2. ครูมีปัญหาทางเศรษฐกิจ	1. พัฒนาค่านิยมเกี่ยวกับการใช้จ่ายที่เหมาะสม	109	95.6	1,592	97.0	1,701	96.9
	2. ผู้บริหารนิเทศภายในอย่างต่อเนื่อง	100	92.6	1,420	93.8	1,520	93.7
	3. ใช้ระเบียบอย่างเคร่งครัด	107	98.2	1,503	96.3	1,610	96.4
3. ครูสอนหลายวิชาเกินไป	1. จัดครูให้สอนน้อยวิชาลง	79	73.1	985	67.5	1,064	67.9
		107	93.9	1,577	93.7	1,684	93.7

ตารางที่ 45 จำนวนและร้อยละของผู้ที่เห็นด้วยกับแนวทางแก้ปัญหาขาดแคลนครูบางสาขาวิชา
 จำแนกตามสาเหตุของปัญหาและตำแหน่งปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง

สาเหตุของปัญหา	แนวทางแก้ปัญหา	ผู้ปฏิบัติงานนอกโรงเรียน		ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. หน่วยงานที่รับผิดชอบไม่เห็นความสำคัญของการจัดครูตามสาขา	1. จัดทำแผนงาน/โครงการในระดับหน่วยงานที่ชัดเจน	106	98.1	1,445	97.1	1,551	97.2
	2. จัดสรรอัตราในสาขาวิชาที่ขาดแคลน	117	98.3	1,649	98.5	1,766	98.5
	3. พัฒนาคูให้มีความรู้เพียงพอต่อวิชาที่สอน	109	99.1	1,551	98.9	1,660	98.9
2. ภาวะบรรจุ โยกย้ายครูไม่สอดคล้องกับการขาดแคลนหรือความต้องการของโรงเรียน	1. ดำเนินการบรรจุ โยกย้ายครูให้สอดคล้องกับความต้องการขาดแคลน หรือความต้องการของโรงเรียน	110	97.3	1,595	96.7	1,705	96.7
	2. เกณฑ์อัตราค่าจ้างครูในโรงเรียนที่มีมากกว่าเกณฑ์ทั่วไปโรงเรียนที่มีครูน้อยกว่าเกณฑ์	109	94.0	1,541	94.4	1,650	94.4
3. สถาบันผลิตครูผลิตครูได้น้อยเกินความต้องการในสาขาวิชา	1. สถาบันที่ผลิตครูผลิตในสาขาที่ขาดแคลนเพิ่ม	93	97.7	1,316	87.3	1,409	87.6
	2. ใช้วิทยากรท้องถิ่น	79	82.3	1,207	84.8	1,286	84.6

ตารางที่ 46 จำนวนและร้อยละของผู้ที่เห็นด้วยกับแนวทางแก้ปัญหาครูสอนไม่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียนมา
 จำแนกตามสาเหตุของปัญหาและตำแหน่งปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง

สาเหตุของปัญหา	แนวทางแก้ปัญหา	ผู้ปฏิบัติงานนอกโรงเรียน		ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. จำนวนครูในโรงเรียนมีน้อย นอกจากนี้ยังถูกยืมตัวไปช่วย ราชการที่อื่น	1. ขออัตรากำลังเพิ่มในสาขาที่ขาดแคลน	108	98.2	1,582	97.8	1,690	97.8
	2. ให้ต้นสังกัดหาอัตรากำลังคืนหรือส่งครูที่ไป ช่วยราชการคืนต้นสังกัดเดิม เมื่อถึงระยะ เวลาที่กำหนด	99	92.5	1,429	93.6	1,528	93.6
	3. จัดสรรค่าตอบแทนเพิ่มแก่ครูที่ปฏิบัติงาน เกินอัตราเวลาที่กำหนด	104	96.3	1,526	97.1	1,630	97.0
	4. ดำเนินการกำกับติดตามตรวจสอบการไป ช่วยราชการอย่างตรงไปตรงมา	96	92.3	1,445	97.3	1,541	97.0

ตารางที่ 47 จำนวนและร้อยละของผู้ที่เห็นด้วยกับแนวทางแก้ปัญหาครูไม่สามารถพัฒนาหลักสูตรตามต้องการของท้องถิ่น
จำแนกตามสาเหตุของปัญหาและตำแหน่งปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง

สาเหตุของปัญหา	แนวทางแก้ไขปัญหา	ผู้ปฏิบัติงานนอกโรงเรียน		ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ไม่เข้าใจจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและแนวทางการพัฒนา	1. จัดอบรมเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่น	108	98.2	1,558	96.1	1,666	96.2
	2. ขาดความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับท้องถิ่น	113	97.4	1,544	96.0	1,657	96.1
3. ขาดสิ่งจูงใจในการที่จะพัฒนาหลักสูตรให้สัมฤทธิ์ผล	1. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับหลักสูตรเทคนิควิธีการจัดกิจกรรมตามแนวดำเนินการของหลักสูตรแบบเข้ม โดยร่วมกับมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอื่น ๆ	108	99.1	1,501	97.8	1,109	97.9
	2. จัดทำคู่มือครูและแนวทางปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมสามารถปฏิบัติตามได้	109	100.0	1,515	98.8	1,624	98.9
	3. จัดสรรงบประมาณสนับสนุน	116	99.1	1,560	98.7	1,676	98.7
	2. จัดหาเครื่องมือและครุภัณฑ์ที่จำเป็นให้พร้อม	113	99.1	1,614	99.0	1,727	99.0

ตารางที่ ๕๘ จำนวนและร้อยละของผู้ที่เห็นด้วยกับแนวทางแก้ปัญหาผู้บริหารมีความรู้และทักษะในการทำงานน้อย
 จำแนกตามสาเหตุของปัญหาและตำแหน่งปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง

สาเหตุของปัญหา	แนวทางแก้ไขปัญหา	ผู้ปฏิบัติงานนอกโรงเรียน		ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. การคัดเลือกผู้บริหารเข้าสู่ตำแหน่งยังได้บุคคลที่มีคุณภาพไม่เพียงพอ	1. ปรับปรุงระบบวิธีการคัดเลือกให้เหมาะสมโดยยึดระบบคุณธรรม	106	98.1	1,469	94.0	1,575	94.3
	2. นำระบบชุมชนและองค์กรต่าง ๆ มาใช้ในการประเมินประสิทธิภาพของผู้บริหาร	90	87.4	1,259	84.3	1,349	84.5
	3. การบรรจุแต่งตั้งผู้บริหารควรให้มีการทดลองงานในตำแหน่งอย่างน้อย 1 ปี ก่อนแต่งตั้งเป็นผู้บริหาร	93	87.7	1,377	88.6	1,470	88.5
	4. มีระบบการประเมินการบริหารโดยผู้สอนผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง	100	95.2	1,448	94.4	1,548	94.4
2. ผู้บริหารขาดวิสัยทัศน์ในการพัฒนางาน	1. พัฒนาวิสัยทัศน์เพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศ	102	97.1	1,457	95.4	1,559	95.5
	2. ประชุม อบรมเชิงปฏิบัติการ ศึกษาดูงาน ทั้งในและต่างประเทศ	103	92.8	1,480	93.8	1,583	93.7

ตารางที่ 4.9 จำนวนและร้อยละของผู้ที่เห็นด้วยกับแนวทางแก้ปัญหาผู้บริหารไม่บริหารงานวิชาการอย่างจริงจัง

จำแนกตามสาเหตุของปัญหาและตำแหน่งปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง

สาเหตุของปัญหา	แนวทางแก้ไขปัญหา	ผู้ปฏิบัติงานนอกโรงเรียน		ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์และควมรู้ด้านวิชาการน้อย	1. พัฒนาการความรู้และวิสัยทัศน์ด้านวิชาการ	105	100.0	1,500	96.0	1,605	96.2
2. ผู้บริหารให้ความสำคัญกับงานวิชาการน้อยกว่าด้านอื่น ๆ	1. กำหนดนโยบายแนวปฏิบัติที่เน้นความสำคัญด้านวิชาการ	107	97.3	1,550	96.9	1,657	97.0

ตารางที่ 50 จำนวนและร้อยละของผู้ที่เห็นด้วยกับแนวทางแก้ปัญหาผู้บริหารไม่มีการนิเทศภายในที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ
 จำแนกตามสาเหตุของปัญหาและตำแหน่งปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง

สาเหตุของปัญหา	แนวทางแก้ปัญหา	ผู้ปฏิบัติงานนอกโรงเรียน		ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของการนิเทศ	1. มีการตรวจสอบและประเมินการนิเทศจากหน่วยงานที่รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้อง	103	98.1	1,520	95.1	1,623	95.3
2. ผู้บริหารขาดความรู้ความเข้าใจในเทคนิคการนิเทศ	1. ผูกอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับกรณีการติดตาม และประเมินผลด้านวิชาการและการศึกษาค้นคว้าด้านนวัตกรรม การนิเทศและการเรียนการสอน 2. ส่งเสริมให้ผู้บริหารโรงเรียนได้ประเมินผลการปฏิบัติงาน แล้วเผยแพร่ผลการดำเนินงานรายภาคเรียน หรือปลายปีการศึกษา หรือทั้งปี ประเมินตามความเหมาะสม	103	98.1	1,466	95.1	1,569	95.3
		103	99.0	1,492	96.4	1,595	96.5

ตารางที่ 51 จำนวนและร้อยละของผู้ที่เห็นด้วยกับแนวทางแก้ปัญหาผู้บริหารทำงานน้อยกว่าหน้าที่ที่ได้รับมอบ

จำแนกตามสาเหตุของปัญหาและตำแหน่งปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง

สาเหตุของปัญหา	แนวทางแก้ไขปัญหา	ผู้ปฏิบัติงานนอกโรงเรียน		ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน*	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ผู้บริหารขาดขวัญและกำลังใจ	1. ให้งานวัดสำหรับผู้บริหารดีเด่น	94	92.2	1,247	86.7	1,341	87.1
	2. ให้ความก้าวหน้าในตำแหน่งผู้บริหารโดยยึดระบบคุณธรรม (พิจารณาปริมาณและคุณภาพงานเป็นสำคัญ)	107	97.3	1,502	96.3	1,609	96.4
2. ผู้บริหารไม่อยู่โรงเรียนเนื่องจากไปหารายได้พิเศษ และ/หรือ ปฏิบัติตนใกล้ชิดผู้บริหารระดับสูงเพื่อหวังผลประโยชน์	1. มีระบบตรวจสอบการปฏิบัติงานจากหลายฝ่าย เช่น ผู้บังคับบัญชา ประชาชน องค์กร ชุมชน	95	93.1	1,328	91.0	1,423	91.2
	2. วางระบบให้ผู้บริหารอยู่ในโรงเรียนมากขึ้น	97	98.0	1,391	94.7	1,488	94.9
3. ผู้บริหารไม่มาแผนงาน / โครงการที่วางไว้มาปฏิบัติอย่างจริงจังและต่อเนื่อง	1. ส่งเสริมให้ผู้บริหารโรงเรียนได้มีความก้าวหน้าในตำแหน่ง โดยทำผลงานที่ได้ปฏิบัติตามแผนงาน โครงการทั้งระยะสั้น และระยะยาวมาเป็นตัวกำหนด	109	98.2	1,580	96.1	1,689	96.2
	1. เพิ่มรายได้และสวัสดิการเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ	103	93.6	1,473	91.2	1,576	91.4

ตารางที่ 5.2 จำนวนและร้อยละของผู้ที่เห็นด้วยกับแนวทางแก้ปัญหาผู้บริหารประพฤติตนไม่เป็นตัวอย่างที่ดี
จำแนกตามสาเหตุของปัญหาและตำแหน่งปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง

สาเหตุของปัญหา	แนวทางแก้ไขปัญหา	ผู้ปฏิบัติงานนอกโรงเรียน		ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน		รวม		
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. มีค่านิยมที่ไม่เหมาะสมในด้าน วัตถุ มีหนี้สิน	1. พัฒนาค่านิยมเกี่ยวกับการใช้จ่ายที่ เหมาะสม	101	95.3	1,389	92.8	1,490	93.0	
	2. ขาดคุณธรรม จริยธรรม เช่น มี ปัญหาผู้สูบบุหรี่ มีวาทะบทยุ ปัญหาผู้สูบบุหรี่ มีวาทะบทยุ	1. มีมาตรการลงโทษอย่างจริงจัง และตรงไป ตรงมา	88	88.0	1,345	91.2	1,433	91.0
		2. มีเกียรติบัตรยกย่องบุคคลที่ประพฤติดี	100	99.0	1,388	95.6	1,488	95.8
3. มุ่งประโยชน์ส่วนตน เช่น วิธี การบังคับครูในทางธุรกิจ	3. มีระบบการตรวจสอบทรัพย์สินของผู้บริหาร เช่น แจ่งทรัพย์สินต่อรัฐ	76	95.2	1,010	70.9	1,086	71.2	

ตารางที่ 5.3 จำนวนและร้อยละของผู้ที่เห็นด้วยกับแนวทางแก้ปัญหาให้นักเรียนไม่ตั้งใจเรียนอย่างจริงจัง

จำแนกตามสาเหตุของปัญหาและตำแหน่งปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง

สาเหตุของปัญหา	แนวทางแก้ปัญหา	ผู้ปฏิบัติงานนอกโรงเรียน		ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. นักเรียนขาดแรงจูงใจ	1. ครูช่วยแนะนำและให้กำลังใจ	105	98.1	1,562	98.2	1,667	98.2
	2. หามุคคัลตัวอย่างที่เรียนเก่ง ขยัน และประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพในชุมชน	108	99.1	1,562	98.4	1,670	98.4
	3. จัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมีความเป็นเลิศในด้านใดด้านหนึ่งเพื่อประกอบอาชีพ	99	89.2	1,510	92.5	1,609	92.3
2. นักเรียนเรียนไม่เข้าใจ	1. เน้นให้ครูพัฒนาการสอนและการวัดผลโดยเน้นการฝึกปฏิบัติมากขึ้น	117	100.0	1,613	98.4	1,730	98.5
	2. ผลัดและพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ	108	98.2	1,573	98.3	1,681	98.3
	3. ส่งเสริมให้ค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติม	110	99.1	1,522	98.8	1,632	98.8

ตารางที่ 54 จำนวนและร้อยละของผู้ที่เห็นด้วยกับแนวทางแก้ปัญหาให้นักเรียนขาดเรียนเพื่อไปช่วยผู้ปกครองประกอบอาชีพ
จำแนกตามสาเหตุของปัญหาและตำแหน่งปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง

สาเหตุของปัญหา	แนวทางแก้ปัญหา	ผู้ปฏิบัติงานนอกโรงเรียน		ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ขาดแรงงาในครัวเรือน	1. กระตุ้นให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการศึกษา	112	99.1	1,547	98.2	1,659	98.3
	2. ศึกษาแนวทางแก้ปัญหากับผู้ปกครอง	104	100.0	1,485	97.4	1,589	97.5
2. หอแม่ต้องไปประกอบอาชีพนอกท้องถิ่นเป็นเวลานาน	1. ส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีอาชีพที่มั่นคงในท้องถิ่น	44	100.0	759	98.3	803	98.4
	2. จัดหาแหล่งตลาดรับซื้อผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่นอย่างเป็นระบบและเชื่อมต่อการประกอบการ	110	98.2	1,561	97.8	1,671	97.8
	3. มีการวิเคราะห์วิจัยเกี่ยวกับการตั้งโรงงานอุตสาหกรรมที่สอดคล้องกับวัตถุดิบและการเกษตรกรรม อุตสาหกรรมในท้องถิ่นให้มากขึ้น	104	97.2	1,500	97.0	1,604	97.0

ตารางที่ 5.5 จำนวนและร้อยละของผู้ที่เห็นด้วยกับแนวทางแก้ปัญหาหลักสูตรไม่สนองต่อความต้องการของท้องถิ่น
จำแนกตามสาเหตุของปัญหาและตำแหน่งปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง

สาเหตุของปัญหา	แนวทางแก้ไขปัญหา	ผู้ปฏิบัติงานนอกโรงเรียน		ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. จัดหลักสูตรจากสวนกลาง 2. โรงเรียนไม่ได้ดำเนินการสร้าง หลักสูตรให้สนองความต้องการ ของท้องถิ่น 3. การจัดกิจกรรมการเรียน การสอนไม่ได้ประโยชน์จาก ทรัพยากรในท้องถิ่น	1. ให้ท้องถิ่นได้สร้างหลักสูตรใช้เอง	99	87.6	1,426	89.0	1,525	88.9
	2. ส่งเสริมให้จังหวัดทดลองและพัฒนา หลักสูตรในระดับท้องถิ่น	114	98.3	1,566	96.3	1,680	96.4
	3. ส่งเสริมและกระตุ้นให้ครูใช้ประโยชน์จาก ทรัพยากรในท้องถิ่นมาประกอบการสอน	113	99.1	1,612	98.7	1,725	98.7

ตารางที่ 5.6 จำนวนและร้อยละของผู้ที่เห็นด้วยกับแนวทางแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนยังไม่เป็นไปตามจุดประสงค์การเรียนรู้
จำแนกตามสาเหตุของปัญหาและตำแหน่งปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง

สาเหตุของปัญหา	แนวทางแก้ไขปัญหา	ผู้ปฏิบัติงานนอกโรงเรียน		ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ครูสอนเพียงให้จับตามเนื้อหา แต่ไม่เน้นทักษะกระบวนการ 2. ครูทำแผนการสอนไว้เพื่อให้ ผู้มีศักดิ์ตรวจแต่ไม่ได้มุ่งนำไปใช้สอนจริง	1. จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้ ความเข้าใจ และมีความสามารถเฉพาะเรื่อง	106	93.8	1,583	96.4	1,689	96.2
	2. ส่งเสริมให้โรงเรียนเสนอผลการดำเนินงานในรอบปีต่อชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	103	92.8	1,451	92.0	1,554	92.1
	3. ส่งเสริมให้พัฒนางานสอนตามจุดประสงค์ เพื่อข้อกำหนดตำแหน่งให้สูงขึ้น	102	92.7	1,465	92.7	1,567	92.7
4. ดำเนินการนิเทศ สังกัดการสอนอย่าง ต่อเนื่อง		109	99.1	1,542	97.5	1,651	97.6
		98	99.0	1,492	96.7	1,590	96.8
3. ครูสอนโดยยึดครูเป็นศูนย์กลาง	1. สอนโดยยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง						

ตารางที่ 5.7 จำนวนและร้อยละของผู้ที่เห็นด้วยกับแนวทางแก้ปัญหาการดำเนินการวัดผลไม่เป็นที่ไปตามหลักวิชา
จำแนกตามสาเหตุของปัญหาและตำแหน่งปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง

สาเหตุของปัญหา	แนวทางแก้ไขปัญหา	ผู้ปฏิบัติงานนอกโรงเรียน		ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ครูขาดความรู้ความเข้าใจใน การวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับจุด ประสงค์การเรียนรู้	1. ให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการให้มีความรู้ เกี่ยวกับกาารวัดและประเมินผล	112	98.2	1,605	98.0	1,717	98.1
	2. ครูไม่ได้รับการฝึกการวัดและ ประเมินผลในระดับที่สามารถ ปฏิบัติได้	106	94.6	1,559	97.0	1,665	96.8
3. ไม่มีการกำกับติดตามผลกาารวัด ผลของครูอย่างต่อเนื่อง	1. ให้มีการติดตามผลอย่างจริงจังและต่อเนื่อง จากผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	113	100.0	1,610	97.9	1,723	98.1
	4. ครูขาดเครื่องมือวัดผล การเขียนผู้ที่เป็นมาตรฐาน	110	98.2	1,569	97.6	1,679	97.7
	2. กำหนดให้มีการสร้างเครื่องมือการวัดผล การเขียนผู้ที่เป็นมาตรฐาน	112	99.1	1,607	98.6	1,719	98.7

ตารางที่ 5.8 จำนวนและร้อยละของผู้ที่เห็นด้วยกับแนวทางแก้ปัญหาหลักสูตรที่นำไปใช้ไม่บรรลุเป้าหมาย
จำแนกตามสาเหตุของปัญหาและตำแหน่งปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง

สาเหตุของปัญหา	แนวทางแก้ไขปัญหา	ผู้ปฏิบัติงานนอกโรงเรียน		ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. กำหนดเป้าหมายการใช้หลักสูตรและกระบวนการได้สูงเกินไป	1. กำหนดเป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้เหมาะสม	114	100.0	1,623	98.6	1,737	98.7
	2. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ครอบคลุมและทั่วถึงเกี่ยวกับแนวการใช้หลักสูตรและกระบวนการ	112	100.0	1,498	97.0	1,610	97.2
	3. ให้อิสระทางโรงเรียนในการเลือกใช้นั่งโต๊ะแบบเรียนและการสร้างเอกสารประกอบการสอน	102	91.9	1,378	90.3	1,480	90.4
2. บุคลากรที่จัดการศึกษาไม่ให้ความสำคัญในหลักสูตรและนำไปใช้อย่างจริงจัง	4. ให้มีการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรทั้งจริงจังและต่อเนื่อง	112	100.0	1,500	98.7	1,612	98.8
	1. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรโดยตรงให้แก่บุคลากรที่จัดการศึกษา	112	100.0	1,543	97.7	1,655	97.9
	2. มีการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร	115	100.0	1,563	98.7	1,678	98.8

(ต่อ) ตารางที่ 5.6 จำนวนและร้อยละของผู้ที่เห็นด้วยกับแนวทางแก้ปัญหาหลักสูตรที่นำไปใช้ไม่บรรลุเป้าหมาย
จำแนกตามสาเหตุของปัญหาและตำแหน่งปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง

สาเหตุของปัญหา	แนวทางแก้ไขปัญหา	ผู้ปฏิบัติงานนอกโรงเรียน		ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
3. ครูไม่ใช้สื่อประกอบการสอน	1. ส่งเสริมการใช้สื่ออย่างต่อเนื่อง	113	100.0	1,594	98.6	1,707	98.7
	2. จัดให้มีการประกวดสื่อการสอนในระดับต่าง ๆ	105	92.9	1,494	95.8	1,599	95.6
4. ครูไม่ผลิตสื่อประกอบการสอนตามที่ระบุไว้ในแผนการสอน	1. หน่วยงานศึกษานิเทศก์ระดับต่าง ๆ ออกปฏิบัติการให้คำชี้แนะช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง	110	97.3	1,547	97.2	1,657	97.2
	2. จัดงบประมาณสนับสนุนผลิตสื่อประกอบการสอน	110	99.1	1,616	98.7	1,726	98.7

ตารางที่ ๖๔ จำนวนและร้อยละของผู้ที่เห็นด้วยกับแนวทางแก้ปัญหาสื่อการเรียนการสอนที่ได้รับจัดสรรคุณภาพต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด หรือไม่เป็นไปตามความต้องการ จำแนกตามสาเหตุของปัญหาและตำแหน่งปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง

สาเหตุของปัญหา	แนวทางแก้ไขปัญหา	ผู้ปฏิบัติงานนอกโรงเรียน		ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. จัดข้อจากส่วนกลาง และ/หรือ บริษัทที่ได้รับบริการประมูลส่งมอบอุปกรณ์สื่อที่ไม่มีคุณภาพ	1. กระจายอำนาจในการจัดซื้อจัดจ้างไปยังโรงเรียน	114	99.1	1,650	98.4	1,764	98.4
2. จัดข้อจากส่วนกลางไม่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้	2. มีการติดตามประเมินผลการจัดสรรงบประมาณสื่อการเรียนการสอน และอุปกรณ์อย่างเป็นระบบ	113	99.1	1,617	99.3	1,730	99.3

ตารางที่ ๕๐ จำนวนและร้อยละของผู้ที่เห็นด้วยกับแนวทางแก้ปัญหาขาดแคลนอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนที่จำเป็นต้องใช้ประกอบการเรียนการสอน
 จำนวนตามสาเหตุของปัญหาและตำแหน่งปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง

สาเหตุของปัญหา	แนวทางแก้ปัญหา	ผู้ปฏิบัติงานนอกโรงเรียน		ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ไม่มีวัสดุในการเตรียมการสอน สอบ และซ่อมเสริม	1. มีการวิเคราะห์หรือเกี่ยวกับการใช้วัสดุสอน สอบ และซ่อมเสริม ตลอดจนปีการศึกษาเพื่อ นำมาตั้งเป็นงบประมาณรายหัว	113	99.1	1,632	98.6	1,745	98.6
2. งบประมาณที่จัดสรรให้เป็น รายหัวน้อยเกินไป	2. จัดสรรงบประมาณให้เพียงพอและ ครอบคลุมทั่วถึง	116	100.0	1,680	98.8	1,796	98.9
3. ไม่มีงบประมาณ บำรุงรักษา							

ตารางที่ ๕) จำนวนและร้อยละของผู้ที่เห็นด้วยกับแนวทางแก้ปัญหาชุมชนที่นักเรียนอยู่ติดขอบามุข
จำแนกตามสาเหตุของปัญหาและตำแหน่งปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง

สาเหตุของปัญหา	แนวทางแก้ปัญหา	ผู้ปฏิบัติงานนอกโรงเรียน		ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ประกอบอาชีพสุจริตในหมู่บ้าน ยังไม่ได้ผล 2. ในชุมชนมีความนิยมเกี่ยวกับการ ใช้เวลาวางที่ผิด เช่น ขอบเล่น การพนัน	1. สร้างองค์การชุมชนให้เข้มแข็ง โดยให้เห็น ประโยชน์จากกิจกรรมกลุ่ม	108	98.2	1,524	97.8	1,632	97.8
	2. ส่งเสริมการประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับ ท้องถิ่น	111	99.1	1,594	98.9	1,705	99.0
	3. ส่งเสริมการสร้างโรงงานอุตสาหกรรม การเกษตรและอื่น ๆ ในชุมชนมากขึ้น	102	92.7	1,495	96.4	1,597	96.1
	4. ส่งเสริมการให้ความรู้ และคำนึงการใช้ เวลาที่เหมาะสมอย่างต่อเนื่องแก่ผู้ปกครอง นักเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	111	96.5	1,580	99.1	1,691	98.9
	5. ปรับปรุงประสิทธิภาพบุคลากรของรัฐที่ เกี่ยวข้องกับปัญหา	107	97.3	1,531	98.3	1,638	98.2
3. นักเรียนหนีเรียน ขาดเรียนไป เล่นสนุกเกอร์ ฟุตบอล มวย ฯลฯ และใช้เวลาว่างมี ประโยชน์	1. ให้เจ้าหน้าที่ดูแลรักษาเฉพาะกิจและปราบ ปรามอย่างจริงจัง	99	94.3	1,423	94.3	1,522	94.3
	2. ปรับปรุงระบบสารวัตรนักเรียนให้มี ประสิทธิภาพ	100	95.2	1,395	94.5	1,495	94.6

ตารางที่ ๕.๒ จำนวนและร้อยละของผู้ที่เห็นด้วยกับแนวทางแก้ปัญหาสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน
จำแนกตามสาเหตุของปัญหาและตำแหน่งปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง

สาเหตุของปัญหา	แนวทางแก้ไขปัญหา	ผู้ปฏิบัติงานนอกโรงเรียน		ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ระบบสาธารณูปโภคไม่มีคุณภาพ	1. จัดสาธารณูปโภคให้เหมาะสม	108	100.0	1,575	98.4	1,683	98.5
	2. ปรับปรุงระบบอนามัยโรงเรียนให้ดีขึ้น	109	99.1	1,553	98.3	1,662	98.3
2. การอนามัยโรงเรียนไม่ถูกสุขลักษณะ							

ตารางที่ ๕.๓ จำนวนและร้อยละของผู้ที่เห็นด้วยกับแนวทางแก้ปัญหาสภาพแวดล้อมรอบโรงเรียนเป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน
จำแนกตามสาเหตุของปัญหาและตำแหน่งปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง

สาเหตุของปัญหา	แนวทางแก้ไขปัญหา	ผู้ปฏิบัติงานนอกโรงเรียน		ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ขาดข้อกำหนดเกี่ยวกับสถานที่ตั้งของหน่วยงานการศึกษา	1. ให้มีระบบข้อบังคับเกี่ยวกับกำหนดที่ตั้งของหน่วยงานการศึกษา	97	91.5	1,415	93.4	1,512	93.3
	2. มีหน่วยงานหรือผู้เกี่ยวข้องที่ไม่เกี่ยวข้องอย่างจริงจังและต่อเนื่อง	99	92.5	1,376	93.0	1,475	92.9

ตารางที่ ๕4 จำนวนและร้อยละของผู้ที่เห็นด้วยกับแนวทางแก้ปัญหาจำนวนศึกษานิเทศก์ไม่เพียงพอกับหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

จำแนกตามสาเหตุของปัญหาและตำแหน่งปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง

สาเหตุของปัญหา	แนวทางแก้ไขปัญหา	ผู้ปฏิบัติงานนอกโรงเรียน		ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน*	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ศึกษานิเทศก์ได้รับมอบหมายงานที่ขัดแย้งกับหน้าที่มากเกินไป	1. กำหนดกรอบงานให้เหมาะสมกับหน้าที่รับผิดชอบ	112	100.0	1,548	98.2	1,660	98.3
	2. ส่งเสริมให้ทำงานเต็มศักยภาพ	105	100.0	1,476	98.5	1,581	98.6

ตารางที่ ๕5 จำนวนและร้อยละของผู้ที่เห็นด้วยกับแนวทางแก้ปัญหาศึกษานิเทศก์ไม่สามารถนิเทศได้ตามแผนหรือปฏิบัติงานนิเทศ

จำแนกตามสาเหตุของปัญหาและตำแหน่งปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง

สาเหตุของปัญหา	แนวทางแก้ไขปัญหา	ผู้ปฏิบัติงานนอกโรงเรียน		ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. บุคลากรมีน้อย 2. ขาดยานพาหนะ 3. งบประมาณไม่เพียงพอ	1. ปรับระบบการทำงานขององค์กรให้เหมาะสม	109	97.3	1,596	98.3	1,705	98.2
	2. จัดงบประมาณเพิ่มมากขึ้น	102	91.9	1,458	91.8	1,560	91.8
	3. สร้างเครือข่ายในกรณีพิเศษ	111	98.2	1,562	98.0	1,673	98.0

ตารางที่ ๕๔ จำนวนและร้อยละของผู้ที่เห็นด้วยกับแนวทางแก้ปัญหาขาดการจัดเก็บข้อมูลที่เป็นปัจจุบันและเป็นระบบ
จำนวนสถานะของผู้ที่เห็นด้วยกับแนวทางแก้ไขปัญหาคือจำนวนของกลุ่มตัวอย่าง

สถานะของผู้ที่เห็นด้วยกับแนวทางแก้ไขปัญหาคือจำนวนของกลุ่มตัวอย่าง	แนวทางแก้ไขปัญหา	ผู้ปฏิบัติงานนอกโรงเรียน		ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ศึกษาวิเคราะห์ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดระบบงาน	1. ให้ความรู้การจัดระบบงาน	103	97.2	1,483	97.1	1,586	97.1
	2. ลดภาระกิจส่วนที่ไม่จำเป็นลง	103	93.6	1,466	94.9	1,569	94.8
	3. จัดสรรคอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์ครบชุดให้เพียงพอ	111	100.0	1,550	97.1	1,661	97.2
	4. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับข้อมูลสารสนเทศ	110	100.0	1,569	98.3	1,679	98.4
2. ศึกษาวิเคราะห์การปฏิบัติงานยังไม่เป็นระบบ ไม่มีเวลาจัดข้อมูลต่าง ๆ							
3. ขาดสื่อประเภทฐานข้อมูล เช่น คอมพิวเตอร์ และระบบสารสนเทศ							

ตารางที่ ๕7 จำนวนและร้อยละของผู้ที่เห็นด้วยกับแนวทางแก้ปัญหาศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาที่สามารถในด้านนิเทศก์ การวิเคราะห์วิจัยและประเมินผล
จำแนกตามสาเหตุของปัญหาและตำแหน่งปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง

สาเหตุของปัญหา	แนวทางแก้ปัญหา	ผู้ปฏิบัติงานนอกโรงเรียน		ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ศึกษาวิเคราะห์องค์การศึกษาค้นคว้าความรู้เพิ่มเติม	1. จัดอบรมพัฒนาความรู้ให้ทันสมัยอยู่เสมอ	107	100.0	1,531	98.4	1,638	98.5
	2. ให้อิโกลทางการศึกษาจัดหาทุนศึกษา ดูงาน วิเคราะห์วิจัยรวมทั้งสนับสนุนให้ สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท	106	98.1	1,460	94.9	1,566	95.1
	3. ส่งเสริมให้มีความร่วมมือแลกเปลี่ยน ระหว่างศึกษานิเทศก์กับสถาบันการศึกษา ต่างๆ	106	99.1	1,521	98.5	1,627	98.5
2. ศึกษาวิเคราะห์ขาดความ กระตือรือร้นในการทำงาน	1. ส่งเสริมให้มีความก้าวหน้าวิชาชีพ	111	100.0	1,540	98.5	1,651	98.6
	2. จัดสวัสดิการเพื่อเป็นขวัญกำลังใจให้ ทัดเทียมกับตำแหน่งอื่น ๆ และสามารถ เลื่อนไหลได้	111	98.2	1,522	95.5	1,633	95.7
	3. ผู้บริหารทุกระดับเห็นความสำคัญของ ศึกษานิเทศก์ โดยถือเอาเป็นทีมงานด้านบริหาร วิชาการไม่ใช่เป็นทีมงานแบบลูกน้องได้ ใจกับบัญชา	112	99.1	1,552	97.4	1,664	97.5

ตารางที่ ๕๖ จำนวนและร้อยละของผู้ที่เห็นด้วยกับแนวทางแก้ปัญหาศึกษานิเทศก์มีรายได้น้อย
 จำแนกตามสาเหตุของปัญหาและตำแหน่งปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง

สาเหตุของปัญหา	แนวทางแก้ไขปัญหา	ผู้ปฏิบัติงานนอกโรงเรียน		ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ศึกษานิเทศก์ได้รับเงินเดือนไม่ เหมาะสมกับตำแหน่ง	1. ควรจัดสรรสวัสดิการอื่น ๆ เช่น เงินกู้ ดอกเบี้ยต่ำ	105	95.5	1,392	90.2	1,497	90.6
	2. มีเงินประจำตำแหน่งนอกเหนือจาก เงินเดือน	91	84.3	1,157	77.9	1,248	78.3